

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

DIVADELNÍ FAKULTA

Dramatická umění

Produkce

Bakalářská práce

AND ČR – popis a analýza současného stavu

Markéta Bodoríková

Vedoucí práce: MgA. David Kašpar

Oponent práce: MgA. Petr Prokop

Datum obhajoby: 7.9. 2016

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2016

ACADEMY OF PERFORMANCE ARTS IN PRAGUE

THEATRE FACULTY

Dramatics arts

Arts management

Bachelor's thesis

**Association of Independent Theatres of the Czech
Republic – Analysis and Description of the
Current State**

Markéta Bodoríková

Supervisor: MgA. David Kašpar

Reviewer: MgA. Petr Prokop

Date of thesis defence: 7.9.2016

Degree granted: BcA.

Prague, 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

AND ČR – analýza a popis současného stavu

Vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Evidenční list

Uživatel stvrzuje svým podpisem, že tuto práci použil pouze ke studijním účelům a prohlašuje, že jí vždy řádně uvede mezi použitými prameny.

Jméno	Instituce	Datum	Podpis

Poděkování

MgA. Davidu Kašparovi za potřebné konzultace a klidnou povahu.

Doc. Mgr. Bohumilu Nekolnému a budoucímu MgA. Martinu Hudečkovi za cenné rady.

BcA. Václavu Strýčkovi za velkou pomoc v úplném závěru.

Své rodině a Radkovi D. Pokornému za oporu během studia.

„Byl odvážným. Dokázal se postavit i sám za sebe.“

Josef Poláček

Abstrakt

Tato práce se podrobně zabývá nově vzniklou Asociací nezávislých divadel ČR oficiálně užívající zkratku AND ČR. Popisuje vývoj vzniku, aktuální stav i budoucí plány a fungování.

V první části se věnuje termínu „nezávislé profesionální divadlo“ a stručně charakterizuje vybrané organizace působící v ČR i v Evropě, které se v budoucnu na kulturním poli s AND ČR budou potkávat. V dalších částech zkoumá potřeby nezávislé profesionální scény v hl. m. Praze a uvádí Analýzu potřeb pro oblast „nezávislého“ divadla z roku 2013. Práce dále detailně popisuje genezi vzniku AND ČR, její dosavadní činnost, organizační strukturu a krátkodobé plány. V závěrečné části definuje systém řízení organizace a nabízí varianty, jak existující systém řízení zefektivnit, aby se Asociace nezávislých divadel ČR stala časem hlavní oborovou organizací zastupující zájmy nezávislých profesionálních divadel v České republice.

Abstract

The thesis is focused on newly established Association of Independent Theaters of the Czech Republic, officially using the abbreviation AND ČR. The aim of the thesis is to describe formation of the association, its current state, future plans and its functioning. The first part examines the term “independent professional theater” and briefly characterizes selected organizations from the Czech Republic and Europe with the potential to meet with the AND ČR in the cultural area in future. In the following parts were researched needs of independent professional scene in Prague and was described the needs analysis for the field of “independent” theater from the year 2013. The thesis describes the development of AND ČR, its activities up to current stage, organizational structure and future short-term plans. In the final part of the thesis, there is defined the management system of the association and established its possible improvements so the AND ČR would become the leading organization representing independent professional theaters in the Czech Republic.

Seznam použitých zkratk

- ACT - Associazione creatori teatrali indipendenti
ADA – Amatérská divadelní asociace
AND – Asociace nezávislých profesionálních divadel
AND ČR – Asociace nezávislých divadel ČR
APD – Asociace profesionálních divadelnictví
BG – mezinárodní zkratka Bulharska
C. Re. S. Co. - Coordinamento delle Realtá della scena Contemporanea
ČD – České dráhy
ČR – Česká republika
DAMU – Divadelní akademie múzických umění
DISK – Divadelní studio konzervatoře
DNA - Development of New Art)
EU – Evropská unie
FIA – Mezinárodní herecká asociace
HA – Herecká asociace
CH - mezinárodní označení Švýcarska
IETM - International network for contemporary performing arts
IDU – Institut divadelního umění, Divadelní ústav
ITA – mezinárodní označení Itálie
NFA – Národní filmový archivního
NNŽ – Nákladové nádraží Žižkov
NS – Nová síť
MKČR – Ministerstvo kultury České republiky
z.s. - zapsaný spolek

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Vymezení pojmu a rešerše prostředí	11
2.1 Koncept nezávislé profesionální divadlo	11
2.2 Rešerše prostředí – charakteristika vybraných sdružení v ČR.....	17
2.2.1 Nová síť.....	17
2.2.2 Brno kulturní.....	18
2.2.3 Asociace profesionálních divadel.....	20
2.2.4 Amatérská divadelní asociace.....	21
2.2.5 Herecká asociace.....	21
2.2.6 Vize tance.....	23
2.3 Příklady vybraných asociací v zahraničí.....	24
2.3.1 Associazione creatori teatrali indipendenti ACT – Asociace nezávislých divadelních tvůrců (CH).....	24
2.3.2 Coordinamento delle Realtá della scena Contemporanea C. Re. S. Co. (ITA).....	26
2.3.3 ACT association (Асоциация за свободен театър) – Sdružení svobodného divadla (BG).....	27
3 Mapování potřeb odvětví kulturních a kreativních průmyslů NEZÁVISLÁ DIVADLA v Praze	29
3.1 Večírek nezávislého divadla.....	29
3.2 Večírek nezávislého divadla No.2.....	32
3.3 Analýza potřeb pro oblast nezávislých divadel v Praze.....	34
4 O asociaci.....	40
4.1 Geneze vzniku asociace.....	40
4.2 AND ČR – dosavadní popis organizace.....	46

4.3 Další fungování a plány činností AND ČR – sonda.....	49
5 Systém řízení	53
5.1 Proč? Vize – popis projektů.....	53
5.2 Pro koho? Cílové skupiny, zainteresované strany.....	56
5.3 Co? Jak? Cíle a nástroje k jejich dosažení.....	57
5.4 Vlastní návrh systému řízení pro AND ČR.....	58
6 Závěr.....	62
Seznam použitých zdrojů a literatury.....	64
Přílohy.....	68
1 7 otázek pro Radu AND	68
1.1 Hanka Svobodová, revizor AND ČR.....	69
1.2 Jan Žůrek, člen Rady AND ČR	71
1.3 Lenka Koliňová Havlíková, místopředsedkyně Rady AND ČR.....	73
1.4 Štěpán Kubišta , předseda Rady AND ČR	74
2 Odpověď na dopis Přípravného výboru Asociace profesionálních nezávislých divadel.....	76
3 Asociace nezávislých divadel - Manifest.....	79
4 Asociace nezávislých divadel - Preambule.....	81
5 Sonda do řad zástupců nezávislých profesionálních divadel červenec 2016. .84	
6 Tisková zpráva.....	92
7 Zápis z první schůze Rady AND ČR.....	94
8 Zápis z druhé schůze Rady AND ČR.....	96

1 Úvod

Bakalářská práce na téma AND ČR – popis a analýza současného stavu je první takovou prací, která se podrobněji zabývá nově vzniklou Asociací nezávislých divadel ČR. Práce má reportážní charakter a organicky vznikala v poměrně krátkém období únor – srpen 2016, paralelně se sílícími aktivitami Přípravného výboru AND, které vyústily až k ustanovující schůzi ve Vile ŠTVANICE 26.5. Zde byla založena Asociace nezávislých divadel ČR v čele se Štěpánem Kubištou a již ten den se k ní přihlásilo na třicet členů, složených se zástupců zejména pražské divadelní nezávislé scény. AND ČR po dlouhé době zaplňuje velikou mezeru v řadě zastřešujících oborových organizací v českém uměleckém prostředí. Jej vznik vyvolává spoustu reakcí u odborné i laické veřejnosti. Proto zaznamenávám celý tento unikátní „živý“ proces, jelikož je to téma, které se mně, zástupkyni nezávislé profesionální scény, rovněž týká. Touto prací vyjadřuji Asociaci podporu, zejména tím, že snad zvýší povědomí o vzniku tohoto zásadního sdružení. Přečtením práce by se čtenář měl lépe orientovat v této mezní situaci, tak významné pro nezávislé profesionální divadelníky.

I přesto, že ve své práci vycházím z předpokladu, že představitelé této aktivity vědí, co dělají a jsou odborníky na svém místě, tak hlavní tezí, kterou si tato práce klade za cíl prověřit je, že sdružení vzniklo spontánně a impulzivně bez dostatečné předprojektové přípravy, která obnáší rešerši prostředí, analýzu potřeb sektoru, analýzu rizik aj. a aktuálně funguje na svobodné a dobrovolné bázi, což obnáší i specifický způsob řízení. Tyto teze v závěru své práce potvrdím, či vyvrátím. Hlavním nástrojem k tomuto záměru jsem aplikovala kvalitativní dotazník s otevřenými otázkami položené Radě AND ČR. Dalším empirickým nástrojem byla sonda do řad zástupců nezávislé profesionální scény.

V úvodní kapitole vymezuji pojem „nezávislé profesionální divadlo“ a uvádím nerozsáhlou rešerši prostředí. Jednotlivé podkapitoly charakterizují vybrané divadelní asociace u nás i v Evropě. V další kapitole se věnuji poslednímu rozsáhlejšímu mapování potřeb sektoru v Praze z roku 2013, jelikož z těchto údajů vzešly hlavní cíle AND ČR. Autorem analýzy potřeb „nezávislého“ divadla v

hl. m. Praze byl Jiří Sulženko, který mi poskytl materiály této studie. Ve třetí kapitole se podrobně věnuji asociaci samotné. Popisuji genezi vzniku, její činnost strukturu i budoucí bezprostřední plány, jak naplnit svou vizi.

V poslední kapitole vycházím z odpovědí zástupců Rady AND ČR a názorů oslovených členů nebo nečlenů asociace. Popisuji aktuální model řízení organizace a navrhuji možnosti, jak stávající systém zefektivnit tak, aby organizace úspěšně dosahovala svých cílů, a tak posílila důvěru divadelníků k samotné asociaci, která primárně hodlá zastupovat jejich zájmy.

2 Vymezení pojmu a rešerše prostředí

V této úvodní kapitole se pokouším najít specifika zkoumané oblasti.

Nezávislé profesionální divadlo je pojem složený ze dvou velmi těžko definovatelných pojmů, a to nezávislé a profesionální. V kulturní terminologii je pojem nezávislé divadlo doposud nejasně a nejednotně vymezen, a to proto, že samotná oblast nezávislého divadla je neukotvitelná a organická. Tento termín nemá své potřebné místo ani v odborné literatuře, která by této oblasti tím vytvořila zázemí alespoň vědecké.

Navzdory tomu jsem se pokusila rámcově nastínit koncepci nezávislého profesionálního divadla, jelikož tento pojem je pro mou práci jedním z klíčových. Jak jsem uvedla oblast nezávislé profesionální scény je živý proměňující se organismus, a proto jsem požádala o vymezení tohoto pojmu Bohumila Nekolného, analytika IDU i Radu AND ČR jako zainteresované subjekty.

V dalších podkapitolách jsem vybrala a stručně charakterizovala organizace působící v ČR i v Evropě, které by v budoucnu mohly být partnery pro AND ČR.

2.1 Koncept nezávislé profesionální divadlo

Pojem nezávislé divadlo v sobě obnáší nezávislost na příspěvku, a není tudíž závislý na zřizovateli, kterým je město, stát či kraj tzn. nedostává pravidelné příspěvky, nýbrž existuje jako soukromý subjekt a může existovat za účelem nabytí zisku nebo jako nezisková organizace.¹

Koncept nezávislosti lze definovat také jako nezávislá uskupení, která financují svou činnost jen z nejistých grantů a případně z darů nadací a sponzorů, navzdory tomu, že přinášejí na divadelní scénu nové tvůrčí impulzy a brání ustrnutí divadelního vývoje.²

1 DVOŘÁK, Jan. *Alt.divadlo: slovník českého alternativního divadla*. V Praze: Pražská scéna, 2000. ISBN 8086102130.

Za nezávislá divadla jsou zpravidla považována autorská divadla, vyznačující se osobitou jevištní poetikou, jejichž tvorba se pohybuje na pomezí různých žánrů a využívá alternativních přístupů. Jedná se většinou o divadelní soubory působící bez vlastní domovské scény.³

Životnost nezávislých divadelních skupin je závislá na jejich konkurenceschopnosti v umělecké branži. Velkou roli hraje dostatečně silná a především stálá divácká základna.⁴

Divadlo může být amatérské nebo profesionální. Profesionální divadlo se skládá převážně z profesionálů v souboru, což znamená, že mají vystudovaný určitý divadelní obor. Amatérské divadlo je soubor amatérů.⁵

Michal Drtina ve svém článku píše, že divadlo je jen jedno a může být buď kvalitní, nebo nekvalitní. Rozdíl mezi profesionálním a amatérským divadlem může být v tom, že profesionál se divadlem živí, kdežto amatér dělá divadlo z radosti, nadšení a zadarmo. Jiným názorem na tuto problematiku, že amatér je ten, kdo se za něj zkrátka považuje, a přesně tak i profesionál. Jiní vidí rozdíl ve vzdělání. Faktem zůstává, že je toto téma neustále diskutováno, rozebíráno, pojmenováno a opětovně problematizováno. To, že se obě sféry často prolínají a jejich hranice jsou jen velmi těžko určitelné, dokazují především konkrétní příklady: divadlo DNO, divadlo Tramtárie, divadelní Improliga a další. Mnoho hereckých osobností začínalo v dětských divadelních souborech poté v amatérských souborech a dnes působí v divadelních institucích a profesionálních

2 *Amatérská scéna: Nezávislé divadelnictví v Brně* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.amaterskascena.cz/clanek/nezavisle-divadelnictvi-v-brne-110318000141.html>

3 *Encyklopedie Českých Budějovic: Nezávislá profesionální divadla* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://encyklopedie.c-budejovice.cz/clanek/nezavisla-profesionalni-divadla>

4 RICHTER, Luděk. *Praktický divadelní slovník*. Praha: Dobré divadlo dětem, 2008. ISBN 9788090297586.

5 *Amatérská scéna: Amatérská nebo nezávislá scéna?* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.amaterskascena.cz/clanek/amaterska-nebo-nezavisla-scena-110928225010.html>

divadlech. Spor, kde jsou hranice mezi amatérským a profesionálním, jak je určit, jaká kritéria volit, je neustále proměňující a věčně živý organismus.⁶

Dvořák dělí divadlo na :

- Veřejnou kulturní službu
- Soukromé divadlo
- Neziskový sektor ⁷

Koenigová definuje divadlo jako neziskovou nezávislou organizaci takto:

- Právnícké a fyzické osoby působící v oblasti kultury.
- Alternativa k tradičním a komerčním modelům.
- Nejčastěji občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost.
- Většinou bez stálého působiště.
- Není zřízeno za účelem podnikání a produkce zisku.
- Snaha o uspokojování konkrétní potřeby občanů a komunit.
- Většinou financovány z veřejných rozpočtů (Granty, dotace..)
- Nabytý zisk se investuje do další činnosti.⁸

Vize Tance o „novém divadle“ říká, že tzv. mladé divadlo se opakovaně vymezuje vůči tradičnímu, „kamennému“ divadlu. Názvosloví tohoto postojů se však mění; po avantgardním divadle, „třetí vlně“, „off off“, „druhé divadelní reformě“, experimentálním, laboratorním a alternativním divadle se nyní mluví o „novém divadle“. Z velké části je nové divadlo totožné s divadlem nonverbálním. Aby se poukázalo na otevřenost divadelní struktury, hovoří se také o performanci. Ta je spíše jednorázovou, vysoce individualizovanou a individualistickou akcí většinou

6 *Amatérská scéna: Amatérská nebo nezávislá scéna?* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.amaterskascena.cz/clanek/amaterska-nebo-nezavisla-scena-110928225010.html>

7 DVOŘÁK, Jan. *Malý slovník managementu divadla: příručka pro organizátory, producenty, manažery, produkční, studenty a adepty studia divadla, kultury a umění*. Praha: Pražská scéna, 2005. Teatrologie. ISBN 8086102491.

8 KOENIGOVÁ, Šárka. *Marketing divadla*. Brno, 2006. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/hotova_diplomova_prace.pdf

mimo divadelní prostor. Na rozdíl od „nonverbálu“ či „nového divadla“, které sleduje, byť velmi volně, určitou logickou dramatickou strukturu a prezentuje se spíše v sálech s estetikou otevřeného prostoru. Právě „nové“ divadlo je z většiny zástupcem „nezávislé profesionální scény“. Současný tanec a nové divadlo jsou přirození spojenci. Vize tance a její Program na podporu současného tance usiluje o rozvoj pro celou tuto rozvíjející se a proměnlivou sféru umění.⁹

Nekolný se o alternativním - nezávislém divadle zmiňuje také, a to, že alternativní forma „jiného“ divadla je zcela nový prvek. Proto se jeho vývoj dá zachytit naprosto přesně. Ovšem literatura o tomto tématu není rozsáhlá. „V devadesátých letech byla započata transformace divadelního systému. Skončil státní monopol provozování divadla, většina divadel přešla do správy měst a začal působit soukromý sektor. Vznikly desítky divadelních, tanečních a alternativních souborů.“¹⁰

Nekolný uvádí, že české divadlo má relativně strukturovanou divadelní síť, ve které, i díky tradici, převažuje divadlo činoherního typu se stálým souborem. Nekolný pokračuje, že vedle „veřejných“ divadel působí samozřejmě i divadelní aktivity neziskového a podnikatelského sektoru.

V neziskovém a podnikatelském sektoru se otevřely dveře možnostem zakládání nových divadel. Umělci, kteří právě absolvovali např. pražskou Akademii múzických umění či brněnskou Janáčkovu akademii múzických umění, mají velký výběr, kde se uplatnit. Poptávka však výrazně převyšuje nabídku, což mnohé z absolventů vede k zakládání nových divadel. Životnost těchto „nezávislých“ mladých souborů je ovlivnitelná, avšak pro chod takového divadla bývá poměrně složité nalézat finance. Vedle neziskového divadla může existovat i subjekt, jenž vznikl za účelem zisku. Po listopadu 89 tak divadlo mohlo být (vedle veřejné

9 *Program na podporu současného tance: Vize tance* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <https://www.google.cz/#q=program+na+podporu+soucasneho+tance>

10 *EDICE BOX: Bohumil Nekolný - Divadelní systémy a kulturní politika* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://host.divadlo.cz/box/clanek.asp?id=12180>

správy) provozováno fyzickými osobami a neziskovými organizacemi, ale i právníckými osobami, založenými za účelem podnikání.¹¹

Bohumil Nekolný mi 18.7. v rozhovoru na toto téma pojem vymezil takto:

„K pojmu „nezávislé profesionální divadlo“: každé divadlo je na něčem závislé, přinejmenším na divácích. Nemám ten pojem rád. Po roce 1989 tím byla deklarovaná nezávislost na státu, respektive politický systém. V Evropě je standardem non government a non profit. Tedy nestátní a neziskové. To jsou rozhodující klasifikační kritéria. Ani statistika pojem „nezávislý“ nezná. A profesionální má dvojí význam: za prvé, že se divadlo hraje za úplatu a že úplatu obdrží i ti co hrají . A zase ta definiční čára je tenká, ale tam už se vejde i se statistikou ČR. Jediný smysl pojmu „nezávislý“ je možné interpretovat snad tím, že divadlo není provozováno za účelem zisku a jeho zřizovatelem není veřejný subjekt.“

Rada AND ČR měla za úkol definovat pojem „nezávislé profesionální divadlo“:

„Domnívám se, že nezávislost by měla sledovat široké spektrum subjektů na poli současného divadla, nového cirkusu i tance, které doposud nejsou zastoupeny žádným jiným oborovým sdružením (anebo se jím necítí zastoupeny). Alternativní termín nezřizovaných bohužel plně nepokryje některé obecně prospěšné společnosti (DRAK, Kliceperovo divadlo), stejně tak se domnívám, že nemluvíme za komerční sektor (byť některé s.r.o. Svou právní formou také automaticky nereprezentují komerční divadlo).

Na toto dle mého neexistuje stoprocentní odpověď. Na MKČR při rozdělování grantů v profesionálním umění hrálo například roli, že subjekty neúčinkuje na přehlídkách amatérského divadla, lze také použít pravidlo vzdělání v oboru, které ovšem také vždy nepostačí.“ Jan Žůrek, člen Rady

¹¹ EDICE bOX: Bohumil Nekolný - Divadelní systémy a kulturní politika [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://host.divadlo.cz/box/clanek.asp?id=12180>

„Nezávislé divadlo je standardně používaný termín. Pro většinu osob, které se v oblasti divadla pohybují, je tato definice snad dostatečná. Sami jsem ale cítili potřebu pojem ještě více definovat a proto hovoříme o divadlech, která nejsou zřizována státní správou, ani samosprávou. Je zřejmé, že i tato divadla jsou závislá na veřejných prostředcích z grantových řízení. V tomto pojmenování se samozřejmě nejedná o nezávislost finanční, ale o nezávislost na veřejné správě a tedy také, bohužel ještě i v naší republice (jak je známo z mnoha i nedávných divadelních kauz), o nezávislost v tvorbě.

Doufám, že i toto je zcela zřejmé. Profesionální divadlo není divadlo volnočasové, tedy amatérské. Pokud se přidržím toho nejběžnějšího výkladu, který by měl platit i pro divadlo (ač ne vždy to platí), profesionál je odborník, který svou profesi vykonává za úplatu.“ Štěpán Kubišta, předseda Rady

„Nevidím s označením „nezávislý“ žádný problém. Grantová podpora (na rozdíl od finančních příspěvků organizací zřizovaných subjekty veřejné správy na jakékoli úrovni) není věcí samozřejmou, tj. musí se o ně pokaždé znovu zažádat. A taky nemusí. A subjekty mohou a nemusí peníze z grantu dostat (rozdíl mezi jednotlivými grantovými obdobími může být i 100 % - tj. jednou všechno, jednou nic). Každý subjekt je de facto závislý na nějakém finančním zdroji, aby mohl fungovat. To už je pouze slovíčkaření a eventuální změna mi přijde bezpředmětná. Profesionalita obecně se těžko určuje, to je samozřejmé, ale subjekty působící v kultuře - a v divadlech především - mají v naprosté většině sami ujasněno, zda se pohybují na amatérské či profesionální úrovni. V případě, že ne, předpokládám, bude hlavními rozlišovacími kritérii, zda divadelní činnost je hlavní náplní subjektu, zda její členové mají nějaké umělecké vzdělání atp. Myslím, že nerozhodných/sporných případů se vyskytne minimum a budou se řešit jednotlivě, nikoliv na obecných pravidlech.“ Hana Svobodová, revizorka Rady

„Nezávislost subjektu opravdu definujeme tím, že je subjekt nezřizovaný. Pojem nezávislé divadlo je takto vžitý a společensky srozumitelný. Profesionální divadlo je jednoduše divadlem vytvářeným profesionály v oboru, jak uměleckými, tak z

dalších profesí, jedná se tedy o lidi, kteří se divadlem živí a věnují mu každodenní práci, vytvářejí inscenace, které pravidelně provozují a na které si diváci kupují vstupenky. Další definice myslím není potřeba.“ Lenka Koliňová Havlíková, místopředsedkyně Rady

2.2 Rešerše prostředí – charakteristika vybraných sdružení v ČR

2.2.1 Nová síť

Nová síť z. s. působí samostatně jako spolek od roku 2004. Za dvanáct let své činnosti podpořila více než 100 projektů, kterým zprodukovala 600 repríz v regionech ČR a zahraničí, pomohla zprostředkovat 37 uměleckých rezidencí, navázala spolupráci se stovkami umělců a tvůrčích skupin v oblasti Performing arts, je v úzkém kontaktu s více než 60 organizacemi kulturního zaměření v ČR a zahraničí a 9 pražskými produkčními domy. Realizovala 7 mezinárodních projektů.

Nová síť je pořadatelem festivalu nového divadla Malá inventura – letos již 14. ročníku přehlídky nového divadla a koná jeho Ozvěny v regionech ČR a v zahraničí. Networking je důležitým nástrojem těchto činností.

Nová síť dále zdarma poskytuje poradenství v oblasti problematiky neziskových organizací a mediátorství (jednání na městských zastupitelstvech), konzultace v problematice grantů, financí, produkční činnosti). Česká divadelní DNA (Development of New Art) se uděluje každé dva roky a Nová síť je lídrem a hlavním pořadatelem těchto cen a stala se díky tomu i úspěšným žadatelem v programu Kultura EU.

Hlavní činnosti Nové sítě

- aktivní spolupráce při vytváření nové organizační infrastruktury v oblasti nové scénické tvorby
- podpora umělců formou organizace tvůrčích rezidencí, koprodukcí, komunitní činnosti

- organizační a finanční spolupráce na prezentaci představení z Nové sítě v regionech
- vzájemná pomoc, podpora a konzultace ve věcech grantových žádostí i v úsilí o transparentní přerozdělování financí na kulturu v regionech ČR
- aktivní zájem o koncept a směřování projektu Nová síť, jeho inovace, připomínky¹²

Novou síť uvádím především z toho důvodu, že sami zástupci spolku Nová síť, mají pocit, že AND ČR, bude dublovat činnosti Nové sítě, ovšem obavy prozatím vychází jen z nečitelnosti nově vzniklé Asociace. Právě proto je dobře, že byl členem Rady AND ČR zvolen Jan Žůrek, který je zároveň partnerem Nové sítě. Na otázku v čem se primárně odlišuje činnost NS a AND ČR odpověděl:

“Nová síť působí jako produkční jednotka, která realizuje vlastní projekty na poli umělecké mobility v rámci regionů či organizace vlastního festivalu. Asociace takové ambice nemá, chce být především lobbistickým seskupením, které svou činnost realizuje plošně (tj. Není úzce vymezená na regiony). Osobně tam vlastně překryv činností téměř nevnímám, neboť si myslím, že některé lobbystické aktivity Nové sítě byly doposud spíše deklarované, než reálně realizované, ale dost možná dost dobře nevidím dovnitř nebo neznám všechny souvislosti.” Jan Žůrek, člen Rady AND ČR

2.2.2 Brno kulturní

Dvě naše největší města a významná centra kulturního života, Praha a Brno, aktuálně nemají platnou koncepci kulturní politiky. Zatímco v hlavním městě se stal předmětem kritiky rozpor mezi dosud neaktualizovanou koncepcí – jejíž platnost skončila k 31. 12. 2015, a výsledky grantového řízení. Nové vedení Brna započalo po komunálních volbách práci na novém strategickém dokumentu. Příklady z Prahy i Brna ilustrují aktuální podobu dialogu mezi tvůrci strategických dokumentů, politiky a aktéry kulturního života na všech úrovních. Přitom

¹² *Nová síť: network* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://novasit.cz/network>

spolupráce těchto činitelů je klíčová pro úspěšné uskutečňování kulturní politiky a vyhodnocování jejích účinků.¹³

Proto v této kapitole uvádím právě Brno Kulturní jako inspirativní hnutí mladých lidí, kteří vytvořili funkční platformu, která mluví za kulturu metropole. I přesto, že Brno kulturní působí jen místně, jako model takové asociace je naprosto vyhovující a AND ČR, která vznikla iniciativou pražských zástupců nezávislé scény může do svých moravských kolegů načerpat počáteční energii a chuť rozšířit iniciativu celorepublikově a Brno kulturní začlenit mezi své významné partnery.

Brno kulturní, z.s. bylo založeno v dubnu 2012 a sdružuje jednotlivce z kulturních, uměleckých, neziskových, sociálních a vzdělávacích organizací působících v Brně. Sdružení vzniklo jako veřejná iniciativa za systémovou změnu financování kultury. Dlouhodobě se zabývá sledováním a připomínkováním kulturní politiky města. Na konci ledna vystavilo brněnské koalici hodnocení ve formě vysvědčení. Známkami a slovním komentářem zhodnotili dosažení cílů, ke kterým se ještě před komunálními volbami na podzim 2014 vyjádřili anebo zavázali představitelé jednotlivých stran. Jednou z oblastí hodnocení je příprava strategického dokumentu pro kulturu, který doposud Brno nemá. Brno zřídilo pracovní místo pro Koordinátora kulturní politiky města: v říjnu 2015 se jím stal Viktor Piorecký, který začal pracovat na přípravě nové koncepce. Měla by být hotová v roce 2017. Výrazným nástrojem pro tvorbu koncepce kulturní politiky by se měl stát tzv. Brněnský kulturní parlament. Měl by být otevřeným fórem pro všechny kulturní aktéry v Brně.

- Hlavní záměry asociace Brno kulturní:
- prosadit účast odborné a široké veřejnosti na tvorbě kulturní politiky města Brna
- vytvořit účinnou platformu pro prosazování zájmů a spolupráci umělců a kulturních pracovníků působících v Brně

¹³ *Místní kultura: Aktuální stav dialogu o kulturních politikách v Praze a Brně* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.mistnikultura.cz/dobra-prace-rozpacity-i-otevrena-kritika-aktualni-stav-dialogu-o-kulturnich-politikach-v-praze-a>

- prosadit a kontrolovat otevřenost veřejné správy v oblasti kultury, zejména v tvorbě strategických dokumentů, rozdělování dotací a výběru ředitelů organizací
- Prosadit odborné a veřejné komentáře strategických dokumentů jako trvale závaznou součást schvalovacích postupů
- Předložit návrhy konkrétních systémových opatření
- Aktivně připomínat politickou odpovědnost volených zástupců za stav financování a podpory kultury¹⁴

2.2.3 Asociace profesionálních divadel

Další důležitou asociací, kterou ve své práci popisují je Asociace profesionálních divadel (APD). Je registrovaným zaměstnavatelským svazem. Je to strukturovaná profesní organizace s celorepublikovou působností. Sdružuje 28 profesionálních divadel napříč republikou. Valná hromada je nejvyšším orgánem asociace a předsedou je MgA. Stanislav Moša. Hlavní cíle asociace jsou:

- společnými konzultacemi statutárních zástupců a poskytováním informací z činnosti jednotlivých divadel
- výměnou zkušeností z jednání divadel s orgány státní správy a samosprávy
- návrhy na společný postup statutárních zástupců divadel při jednání s orgány státní správy a samosprávy zvláště tam, kde je pro další činnosti divadel bezprostředně nutné
- návrhy na společný postup statutárních zástupců divadel ve vnitřních otázkách jednotlivých divadel

Asociace při své činnosti spolupracuje i s jinými orgány a organizacemi, které svojí činností mohou ovlivňovat činnost a existenci divadel.¹⁵

Asociace nezávislých divadel ČR má stejné poslání jako Asociace profesionálních divadel, ovšem zastupuje subjekty nezřizované veřejnou samosprávou na rozdíl od APD.

¹⁴ *Brno kulturní: kdo jsme* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.brnokulturni.cz/kdo-jsme/>

¹⁵ *Asociace profesionálních divadel České republiky: O asociaci* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.asociacedivadel.cz/>

2.2.4 Amatérská divadelní asociace

Amatérská divadelní asociace (ADA) vznikla v roce 1990 jako občanské sdružení působící v oblasti amatérského divadla. Sdružuje formou kolektivního členství amatérské divadelní soubory, jednotlivci se mohou stát členy Klubu přátel divadla, který je kolektivním členem ADA.

Od doby svého vzniku ADA pořádá nebo jako odborný garant spolupřřádá každoroční pražské oblastní přehlídky amatérského divadla a přehlídky her pro děti, v posledních 5 letech také přehlídku jednoaktových her Kaškova Zbraslav.

ADA vydává také pomůcky pro amatérské divadelní soubory a pořádá nebo spolupřřádá dílny a jiné vzdělávací akce a podle možnosti poskytuje pomoc amatérským divadelním souborům:

- v oblasti výběru her a praktické dramaturgie
- režijní konzultace
- kurz pro začínající herce
- videokazetu jevištní mluvy
- pořízení pracovního videozáznamu představení
- texty řady divadelních her a možnost zprostředkování autorského souhlasu k jejich provozování.¹⁶

2.2.5 Herecká asociace

Herecká asociace (HA) je nezávislou profesní odborovou organizací s působností na území České republiky. Asociace je členem mezinárodní herecké asociace FIA. Asociace může na základě rozhodnutí valné hromady přijmout členství i v dalších národních a mezinárodních organizacích prosazujících a hájících zájmy výkonných umělců. Nejvyšším orgánem asociace je opět Valná hromada, která volí prezidenta, jimž je MgA. Jiří Hromada. Právě Jiří Hromada byl aktivním účastníkem na ustanovující schůzi AND 26.5. 16 a vyjádřil, jako zástupce HA, v diskuzi vznikající asociaci velkou podporu a nabídl spolupráci. Řádným členem Asociace se může stát zletilý občan České republiky, který profesionálně

¹⁶ *Amatérská divadelní asociace: O asociaci* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.ada-divadlo.cz/>

vykonává hereckou činnost a souhlasí se stanovami Asociace bez ohledu na to, zda je zaměstnancem nebo osobou samostatně výdělečně činnou. Asociace rovněž vybírá členské příspěvky.

Posláním asociace je zejména ochrana a prosazování:

- a) profesních a odborových práv členů Asociace v oblastech společenského života, směrem k orgánům a institucím určujícím podmínky pro realizaci těchto práv
- b) profesních a odborových zájmů členů Asociace v oblasti pracovních, sociálních a mzdových práv vůči zaměstnavatelům a orgánům státní správy a samosprávy
- c) práv a potřeb členů Asociace v oblasti bezpečnosti
- d) práv výkonných umělců v oblasti užití jejich uměleckých výkonů, s cílem odstranit ekonomickou a právní diskriminaci ve všech oblastech užití těchto výkonů
- e) jevištního dramatického umění
- f) zájmů výkonných umělců i tím, že uskutečňuje a produkuje vlastní projekty, zejména každoroční Ceny Thálie
- g) profesních zájmů členů Asociace v rámci mezinárodních organizací sdružujících výkonné umělce. Asociace dále usiluje o podporu veškeré činnosti zaměřené na zvyšování úrovně a četnosti vytvářených uměleckých výkonů tak, aby nejen divadlo zůstalo přirozenou součástí národní kultury, a bylo tak vnímáno i širokou veřejností. Asociace provozuje svou činnost prostřednictvím místních poboček a individuálních členů a usiluje o zkvalitňování podmínek pro jejich činnost.¹⁷

Jiří Hromada, prezident HA, se ke spolupráci s AND ČR vyjádřil takto (celá citace viz Příloha 5):

¹⁷ *Herecká asociace: O asociaci, stanovy* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.hereckaasociace.cz/o-herecke-asociaci/>

„AND vnímá Herecká asociace rovněž jako potřebnou platformu - sjednocující velmi rozsáhlý, nezávislý segment českého divadla. V těchto kontextech HA nabízí AND možnost mít v prezidiu HA svého zástupce (aby se usnadnila lepší komunikace a informovanost v obou asociacích).“

2.2.6 Vize tance

Jako poslední spolek v této kapitole stručně popíšu Vizi tance, která ve svých stanovách rovněž usiluje o podporu „nového umění“ , přičemž zástupci této oblasti jsou většinou totožní umělci nezávislé profesionální scény. AND ČR hodlá v blízké době s Vizí tance navázat úzkou spoluprací.

Sdružení Vize tance funguje od roku 2008. Vzniku spolku předcházelo vytvoření Programu na podporu současného tanečního umění, který byl zveřejněn na mezinárodní konferenci v prosinci 2008.

Vize tance sdružuje umělecké profesionály – tanečníky, choreografy, pedagogy, manažery, teoretiky a kritiky, jejichž cílem je komunikovat s orgány státní správy, ministerstvy i vládou o přijetí a realizaci Programu na podporu současného tance, pohybového divadla a interdisciplinárních umění.

Dlouhodobým cílem spolku je nastartovat rozvoj infrastruktury oboru a posílit celospolečenské uznání a zviditelnění současného tance v rámci České republiky i v zahraničí.

Hlavní krátkodobé cíle Vize tance:

- a) Profesionalizovat a stabilizovat podmínky pro současné taneční umění
- b) Zařadit současné taneční umění, pohybové divadlo a interdisciplinární žánry v Česku do mezinárodního kontextu - organizační struktura a kvalita.
- c) Decentralizovat život současného tance a „nového divadla“.
- d) Emancipovat tanec

Vizi tance dnes tvoří asi stovka členů, kteří působí v nejrůznějších tanečních profesích – choreografové, manažeři, pedagogové, kritici, tanečníci.

Sdružení je dobrovolnou, otevřenou, nevýdělečnou a politicky nezávislou organizací. Sdružení slouží ke společnému naplňování zájmů jeho členů vyjádřených stanovami spolku.

Vlastní majetek a finanční prostředky získává především z dotací a darů, dále z členských příspěvků, je-li tak stanoveno a z příjmů z doplňkové činnosti. Nejvyšším orgánem je Valná hromada a předsedkyní je Jana Návrátová.¹⁸

2.3 Příklady vybraných asociací v zahraničí

2.3.1 Associazione creatori teatrali indipendenti ACT – Asociace nezávislých divadelních tvůrců (CH)

ACT Associazione creatori teatrali indipendenti je profesionální sdružení nezávislých divadelních tvůrců. Asociace se definuje jako profesní organizace pro profesionální nezávislé divadelníky ve Švýcarsku. Cílem je bezúplatně podporovat jejich rozvoj, zlepšovat podmínky pro jejich fungování. Zastupuje zájmy nezávislého divadla ve veřejném dění, zlepšení podmínek financování v kantonech, v komunitách. Podpora členů v právních a sociálních záležitostech. Aktivní účast zástupců sdružení na kulturně politickém dění. Více než 700 divadelníků jsou členy ACT. Sdružení má dvě kategorie členů: Aktivní členství – profesionální divadelník – hl. Pracovní náplň se týká divadla / roční poplatek je 200-300 franků. A pasivní členství „přátelé“ ACT – sdílí cíl a účel sdružení za roční příspěvek 150 franků. Pasivní členové se mohou účastnit jako pozorovatelé Valného shromáždění obdrží informace a navazování kontaktů.

¹⁸ *Vize tance: O asociaci* [online]. [cit. 2016-08-05].

Valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení. Rada sdružení má 11 členů a volí se na dvouleté funkční období. Sdružení financuje svou činnost prostřednictvím členských příspěvků, grantů, dotací, výnosy ze služeb a doplňkové činnosti (Klub ACT).

Regionálními skupinami ACTu jsou švýcarská města Basel, Bern, Curych, Zentralschweiz, Graübunden. Zástupci nezávislých divadelníků těchto měst se pravidelně scházejí. Iniciativa vychází z místních členů, pozvání na setkání jsou všichni divadelníci, ať už jsou členy ACT či nikoliv.

Uvádím příklad z aktuální agendy:

ACT Zentralschweiz: Kultur-Polit-Tandem – výzva

„Z podnětu centrálních švýcarských kulturních organizací (ACT Centrální Švýcarsko, IG kultura, film Centrální Švýcarsko, kulturní krajiny visarte, centrální Švýcarsko) vytvořených v Luzernu "kulturně-politický tandem". Chceme podpořit výměnu mezi umělci a politiky a posílit dialog mezi uměním a politikou. Zveme tvůrčí talenty ze všech divizí do informační schůzku, kde budou představeny myšlenky "kulturně-politického tandemu". Akce se koná dne 8. září 2016 v 19 hodin, místo bude upřesněno.“¹⁹

Organizace je součástí IETM

2.3.2 Coordinamento delle Realtá della scena Contemporanea C. Re. S. Co. (ITA)

Asociace je neziskový výbor nazvaný "C.Re.S.Co.", který identifikuje a koordinuje italskou současnou scénu. Cílem a záměrem organizace jsou především neziskové účely v oblasti performing arts a současné nezávislé kultury. Aktivní působení výboru v rozvoji profesionálních vztahů mezi všemi, kdo pracují na italském území v rámci tvorby, rezidencí, organizace, šíření a propagace oblasti performing arts. Podporovat rozvoj národního systému a lokálních systémů divadelního umění - spolupráce při vypracovávání právních předpisů, pokynů s cílem vytvořit podmínky pro kreativní činnost. Prosazovat a podporovat živé umění, s cílem zlepšit účinnost a sledování veřejných investic a ekonomický potenciál přidělený tomuto odvětví a chránit práva pracovníků v tomto odvětví. Vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj nových talentů a rozvoj a udržitelnost vznikajících projektů na území Itálie. Aby se týkají italský regulační systém, který reguluje současnou scénu s nejvyspělejšími evropskými a mezinárodními právními zkušenostmi, s cílem usnadnit jejich vzájemné rekonstrukce a pokrok - podporovat, v Itálii nebo v zahraničí, kulturní kontakty a výměny s jednotlivci, organizacemi a institucemi veřejných i soukromých povah.

¹⁹ ACT: *Regionalgrupp/zentralschweiz* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.a-c-t.ch/de/second-m/regionalgrupp/zentralschweiz>

Členem se může stát kdokoli, fyzická i právnická osoba, která sdílí cíle a záměry asociace. Člen má povinnost zaplatit vstupní členský příspěvek a pravidelné roční příspěvky. Vstupní poplatek pro jednotlivce činí 50 euro a pro organizaci 150 euro, roční příspěvky jsou závislé na rozpočtu vstupujících subjektů. Nejvyšším orgánem sdružení je Valné shromáždění. Výbor je spravován Radou guvernérů složené nejméně 15 členů volených Valným shromážděním. Financování asociace je prostřednictvím příspěvku, dotací, grantu a doplňkové činnosti. Veškeré zisky, musí být použity k provádění institucionální činnosti.

Agenda asociace se soustřeďuje na aktivní propojení umělecké neziskové sféry s komerčním sektorem př. Associazione delle Fondazioni Bancarie. Projekt pod názvem „Italia contemporanea“ usiluje o vytvoření společného projektu mezi italskými bankovními nadacemi a C.Re.S.Co.

Dále do agendy spolku spadá kupř. vypracování "Decalogo sui sistemi di finanziamento" neboli Desatera na financování systémů, který obsahuje deset konkrétních a doložených návrhů, které, podle názoru C.Re.S.Co. mají začleněna do regionálních a národních reformních zákonů o live show aj.²⁰

Organizace je součástí IETM

2.3.3 ACT association (Асоциация за свободен театър) – Sdružení svobodného divadla (BG)

ACT je sdružení bulharských nevládních organizací a individuálních umělců, kteří pracují v oblasti divadla a performing arts, která byla založena v roce 2009.

Sdružení usiluje o rovnost a srovnatelnost s podmínkami pro nezávislá divadla v Evropě s aspektem na evropské hodnoty a postupy. Usilování o odpovídající podmínky pro fungování bulharského nezávislého divadla.

²⁰ C.RE.S.CO: *Statuto* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.progettocresco.it/statuto.php>

Cíle asociace jsou:

- samostatné zasedání k řešení financování nezávislých projektů z oblasti performing arts veřejnými institucemi (ministerstva, obce a další subjekty)
- zvýhodněné podmínky pro využívání stávající divadelní infrastruktury
- když jsou podporované nezávislé projekty by měly být financovány s minimem 70% požadované částky
- jasné podmínky a zákony pro interakci nevládních organizací a nezávislých umělců s vládními strukturami
- vyjasnit a legalizovat stav „na volné noze“

Organizace má 40 členů, většinou jednotlivci. Nejvyšším orgánem asociace je Valná hromada. Sdružení je financováno z členských příspěvků, dotací a grantů.

Jako příklad agendy asociace uvádím projekt A Night svobodného / nezávislého divadla

ACT asociace a mládež divadlo "Nikolai Binev" - Sofia zahájily společnou iniciativu nazvanou Noc svobodného / nezávislého divadla. V rámci této iniciativy každý týden v Divadle pro mládež je prezentován jeden projekt z oblasti performing arts, realizovaný bez přímé podpory ze strany struktur státních a obecných divadel. Tento dlouhodobý program si klade za cíl podporovat rozvoj nezávislé scény jako zdroj tvůrčího potenciálu a umělecké rozmanitosti. Snaha organizátorů je usnadnit vytvoření udržitelného životního prostředí pro existenci nezávislé divadelní scény v Bulharsku, což je prvním krokem směrem k dlouhodobé spolupráci mezi nezávislými skupinami a státními divadly.²¹

Organizace je součástí IETM²²

21 *ACT Association: statute* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.actassociation.wordpress.com>

22 *IETM: Members* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <https://www.ietm.org/en/liste-membres>

3 Mapování potřeb odvětví kulturních a kreativních průmyslů NEZÁVISLÁ DIVADLA v Praze

Otevřít debatu o tzv. nezávislém sektoru významně podnítila už roku 2013 studie Mapování potřeb "nezávislého" divadelního sektoru v hl. m. Praze, zpracovaná Jiřím Sulženkem. Tato stručná studie vznikla v kontextu a v reakci na diskuzi o pražské divadelní síti a její optimalizaci, která se týkala zejména městem zřizovaných příspěvkových divadel. Výsledky studie byly platné zároveň pro mapování potřeb v rámci výzkumného projektu IDU s názvem mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR v období 2011 – 2015.²³

Obě setkání, Večírek nezávislého divadla a Večírek nezávislého divadla No.2, byla ze stran zástupců nezávislé scény i veřejnosti přijata velmi kladně a účastníci diskuse projevíli zájem tato témata dále rozvíjet a diskutovat. Katedra produkce DAMU v tomto ohledu plánovala další veřejná setkání (říjen a prosinec 2013). Další díly Večírků nezávislého divadla měla být už na konkrétní náměty (rezidence, marketing, management, kritická reflexe apod.) Výstupy ze studie měly být předány relevantním reprezentantům odborné veřejnosti, politikům a úředníkům.²⁴

3.1 Večírek nezávislého divadla

První veřejná diskuze o pražské nezávislé divadelní scéně se uskutečnila 12. května v 19:30 v divadle DISK. Setkání se účastnilo 60 účastníků z řad zástupců souborů nezávislého sektoru, ale i divadel nebo reprezentantů Institutu umění, MKČR nebo Herecké asociace.

Záměrem setkání zástupců pražské nezávislé divadelní scény bylo zmapování a definování jejích potřeb a návrhů případných řešení. Diskuzi moderoval Mario

²³ IDU: *Mapování potřeb v oblasti kulturních a kreativních průmyslů* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.idu.cz/cs/mapovani-potreb-v-oblasti-kulturnich-a-kreativnich>

²⁴ *Divadlo.cz: Večírek nezávislého divadla vol.2* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadlo.cz/vecirek-nezavisleho-divadla-vol-2>

Kubaš a byl to online streamovaný přenos ČT24. Rozrůstající a sílící nezávislá scéna zapříčinila rozdělení divadelní sítě na příspěvkové organizace a organizace bez přímé závislosti na veřejné samosprávě. Stěžejním dokumentem v tomto fenoménu byla expertní analýza *Návrh systémové optimalizace pražské divadelní sítě*. Analýza věnovala pozornost především aktuálnímu stavu a dalšímu vývoji stávajících příspěvkových organizací. Nezávislá scéna je v obsáhlém dokumentu řešena pouze okrajově. Pro představu uvádím dva útržky citované přímo z dokumentu „Z divadelně provozního hlediska zaznamenala Praha v posledních dvaceti letech prudký rozvoj tzv. nezávislé scény (tj. z pohledu nového občanského zákoníku spolkové a veřejně prospěšné, tedy non-profitní, která klade umělecké a estetické hodnoty nad tržní). Ta dokázala vygenerovat zajímavé tvůrčí osobnosti i tvůrčí týmy, které dostatečně vysoké profesionální i umělecké kvality.“

„Ve stejném období příspěvková divadla plnila roli strážců a udržovatelů konzervativních tradic a hodnot, která může být vnímána částečně pozitivně. Zároveň se ale ukazuje, že tento typ institucí dokáže jen velmi pomalu inovovat nejen programové směřování, ale i nabídku a úroveň služeb divákům, obchodní politiku nebo organizační schémata tak, aby udržel vývoj se zbytkem scény.“²⁵

Jak je čitelné i z úryvků viz. výše, tak nezávislá divadla byla už tehdy nepochybně velmi výraznou složkou pražského divadelního systému a významně se podílela na vzestupných tendencích české divadelní scény. Jelikož neexistovala platforma, která by tyto subjekty sdružovala, vznikla iniciativa, jejímž cílem bylo shromáždit zástupce této scény, kteří by diskutovali o svých prioritách, potřebách, problémech, nebo naopak výhodách fungování v rámci „nezávislé scény“. Večírek nezávislého divadla se měl potenciálně stát iniciačním setkáním nově vznikající oborové organizace.²⁶

²⁵ *Kultura, Praha, EU: Návrh systémové optimalizace pražské divadelní sítě - podkladová studie*[online]. [cit.2016-08-05].

Dostupné z: http://kultura.praha.eu/public/11/48/9a/1855854_489731__7_1__Informace__Navrh_systemo_ne_optimalizace_prazske_divadelni_site_2z5.pdf

²⁶ *Divadelní noviny: Večírek nezávislého divadla* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/tip-na-nedeli-vecirek-nezavisleho-divadla>

Za hlavní témata k diskuzi bylo vybráno několik okruhů:

- Pozice „nezávislých“ divadel na pražské kulturní mapě
- Optimalizace pražské divadelní sítě z pohledu „nezávislé“ divadelní scény.
- Znají „nezávislí“ svého diváka a jeho potřeby? Jaké jsou její cílové skupiny?
- Jaký model fungování je vyhovující?
- Je žádoucí, aby vznikla Asociace, která bude tyto subjekty sdružovat? Co by taková Asociace měla řešit?
- Je možné "nezávislou scénu" definovat?²⁷

Zástupcům subjektů byl k tomuto účelu předem rozeslán dotazník, jehož výsledky byly prezentovány a rozvedeny v rámci diskuse.

Seznam oslovených do debaty:

Rostislav Novák (La Putyka), Viliam Dočolomanský (Farma v jeskyni), Martina Schlegelová (Divadlo Letí), Eva Bergerová (Divadlo Company.cz), Štěpán Pácl (Masopust), Petr Prokop (Vosto5), Jan Horák (Studio Hrdinů), Jakub Vedral (Teatr Novogo Fronta), Milan Šotek (Kabaret Calembour), Šárka, Pavelková (ProfitArt), Michal Lázněvský (Katedra produkce DAMU), Jiří Sulženko (Katedra produkce DAMU), Štěpán Kubišta (Nová scéna Národního divadla), Ondřej Hrab (Divadlo Archa), Daniel Hrbek (Švandovo Divadlo)²⁸

Z diskuse následně vyplynuly významné poznatky a otázky, které uvádí ve své studii Jiří Sulženko:

Vztah s příspěvkovou sférou: zřizovatel definuje výkonové požadavky na realizaci repríz vlastním souborem na vlastním jevišti, a to značně omezuje motivaci i možnosti ke spolupráci s nezávislou sférou.

Odvaha k růstu: Z různých názorů byla patrná skepse do jaké míry mají nezávislé soubory skutečně vůli růst, riskovat a např. ucházet se o vedení dosud příspěvkových divadel. Zaznělo také, že nezávislá divadla by měla na sebe vzít odpovědnost i v tom ohledu, že např. na nájmech zkušebních a rezidenčních

²⁷ Tisková zpráva, autor: Diana Vávrová, příloha 3

²⁸ *Divadelní noviny: Večírek nezávislého divadla* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/tip-na-nedeli-vecirek-nezavisleho-divadla>

prostor se částečně spolupodílet bez očekávání případné podpory z veřejných zdrojů.

Podmínky podpory v Praze: Většina oslovených se shodla, že finanční podmínky podpory umění v Praze jsou na poměry ČR a v kontextu ekonomické situace dobré. Zároveň by ovšem jejich strategičtější rozdělování mohlo sektoru pomoci efektivněji. Nevyužitý potenciál cítili diskutující u nefinanční podpory. Možnosti a dostupnost k využití reklamních ploch města v rámci propagace kultury v širším měřítku.

Společný postup: Jednalo se o možnosti založit asociaci nebo síť, která by sdružila nezávislé soubory formálněji. Nepanuje shoda na modelu ani cílech, ale ochota se dál touto debatou zabývat byla jasně deklarována.²⁹

3.2 Večírek nezávislého divadla No.2

Druhé veřejné setkání proběhlo 30.9. od 19:00 tentokrát na Nákladovém nádraží Žižkov. Setkání iniciovalo divadlo Letí ve spolupráci s katedrou produkce DAMU. Další pracovní schůze byla svolaná v rámci mapování potřeb pražské nezávislé divadelní scény. Celý večer moderoval znovu Mário Kubaš. Akce se uskutečnila v rámci projektu Dny žižkovského kulturního dědictví a konala se za podpory Městské části Praha 3. Druhý díl měl specifickou formu podobnou happeningu, a právě formou se lišil od úvodního formálnějšího setkání. Příčina specifické atmosféry tkvěla v genu loci bývalého nákladového nádraží, kde byl zařízen originální mobilní bar a po diskuzi následoval koncert kapely Banana Split a Jeho moralisté. Snad i proto hlavním tématem druhého dílu večírku byla samotná přeměna Nákladového nádraží Žižkov, jako praktická snaha naplnit jednu z potřeb nezávislého sektoru, která spočívá v nedostatku prostor – rezidenčních, skladovacích, zkušebních, jak ukázalo květnové setkání v DISKU. Za účasti zastupitelů Prahy 3 se diskutovalo o možnostech využití areálu nákladového nádraží pro kulturní účely. Projednávaly se i další nevyužívané prostory na Praze 3 a jejich možné proměny v centra současného umění.³⁰

²⁹ Culture.net.cz: *Mapování potřeb nezávislého divadelního sektoru v hl.m. praze* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/mapovani-potreb-nezavisleho-divadelniho-sektoru-v-hl-m-praze/n:13317/>

Tyto snahy postupem let opravdu získaly jasnější obrysy. A v této unikátní kulturní památce proběhla spousta zajímavých a cenných projektů. Zmínila bych ty nejvýraznější z nich Pražské Biennale, Designblok, Nádraží LETÍ, Landscape Festival....V dubnu letošního roku NNŽ, přes veškeré snahy domluvit spolupráci s ČD a.s. a NFA, ukončilo provoz a další provoz náleží Národnímu filmovému archivu.³¹

Vzhledem k tomu, že státní kulturní politika zahrnuje plán vytvořit z NNŽ sídlo NFA včetně jeho archivního kina, tak NFA byl úspěšnější a uzavřel s ČD a.s. smlouvu na dobu neurčitou, která by měla zajistit sezónní provoz až do plánované rekonstrukce. NFA dále vypsala výzvu na provozovatele kavárny. Spolu s ČD a.s. byl vybrán nejspíš vhodný partner, kterým je provozovatel žižkovské kavárny Zastav se! M. Hoštický. V půli května byl zahájen nový provoz, který obnáší letní kino, koncerty i výstavy, s divadlem se prozatím nepočítá.³²

Kromě tohoto klíčového tématu byla na večírku znovu otevřená debata týkající se zrodu **asociace nezávislých divadel**, její cíle, forma, cílové subjekty atd.. Dalším tématům, která vzešla z diskuze v úvodním dílu Večírku nezávislého divadla, se iniciátoři setkání plánovali podrobněji věnovat na třetím dílu, který se měl uskutečnit v prosinci téhož roku. Těmito tématy měly být: potřeba dalšího vzdělávání organizačních pracovníků souborů, potřeba dalšího výzkumu publika a kampaně na jeho rozvoj a potřeba diskuze o evaluačních kritériích pro sektor nezávislého divadla (benchmarking, sebeevaluace a kvalitativní kritéria..).

30 *Divadlo.cz: Večírek nezávislého divadla vol.2* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadlo.cz/vecirek-nezavisleho-divadla-vol-2>

31 *Nákladové nádraží Žižkov: Home* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://nakladovenadrazizizkov.com/cs>

32 *NFA: Nová sezóna na NNŽ* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://nfa.cz/cz/o-nas/aktuality/?a=13580-nova-sezona-na-nakladovem-nadrazi-zizkov-zacne-v-kvetnu>

Bohužel Večírek nezávislého divadla No.3 se již neuskutečnil a další veřejné setkání proběhlo až 26.5. 2016 ve Vile Štvanice, a to za účelem rovnou ustanovit Asociaci nezávislých divadel ČR.³³

3.3 Analýza potřeb pro oblast nezávislých divadel v Praze

Podnětem pro rozřešení klidné, ale kalné hladiny nezávislého divadelního sektoru se stala debata o pražské divadelní síti a její optimalizaci otevřenou radním pro kulturu hl. m. Prahy ing. V. Novotným a rozvedená pracovní skupinou O. Černého v Institutu umění / Divadelním ústavu. „Je cílem předkládaného materiálu „optimalizovat“ pražskou divadelní síť a navrhnout dílčí změny v jejím fungování. Jde nám o to zachovat a dále rozvíjet středoevropskou tradici činoherního ansámblového repertoárového divadla, ale zároveň uvolnit část jeho institucionální kapacity a otevřít ji pro jiné formy a žánry divadelní a taneční tvorby (např. současný tanec, pohybové divadlo, nový cirkus, nonverbální divadlo) a kreativní počiny performativního charakteru. A zlepšit pravidla (sebe)hodnocení divadelních subjektů a pravidla jejich podpory hl. městem Praha.“³⁴

Tato situace vyvolala první reakce u aktivních zástupců nezávislé scény a jako první se věcnější iniciativy zodpovědně chopil Jiří Sulženko. Jeho kratší odborná práce je prvním vodítkem na dlouhé cestě mapování potřeb nezávislého divadla. Vycházela z předpokladu, že tzv. nezávislá scéna je schopna adaptability, efektivity a jako taková může být a měla by být také vnímána jako důležitá složka strategických úvah o kultuře a kreativních průmyslech v Praze.³⁵

Samotné šetření se týkalo 28 divadelních souborů. Do dotazníkového šetření se aktivně zapojilo 17 souborů. Primárním hlediskem pro posuzování bylo

33 *Divadlo.cz: Večírek nezávislého divadla vol.2* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadlo.cz/vecirek-nezavisleho-divadla-vol-2>

34 *Divadelní noviny: Návrh systémové optimalizace pražské divadelní sítě* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/navrh-systemove-optimalizace-prazske-divadelni-site>

35 *Culture.net.cz: Mapování potřeb nezávislého divadelního sektoru v hl.m. praze* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/mapovani-potreb-nezavisleho-divadelniho-sektoru-v-hl-m-praze/n:13317/>

financování jejich projektu grantem hl. m. Prahy (1-letý či více-letý) a dalším podstatným kritériem byla skutečnost, že neprovozují divadelní prostor a stálý soubor ve vlastní režii. Právě takto vymezil J. Sulženko „nezávislé divadlo/nezávislou scénu“, ovšem s vědomím, že toto definování není přesné a bude potřeba jej ještě projednat³⁶. Dnešní AND definuje „nezávislé divadlo“ jako subjekt nezřizovaný veřejnou samosprávou.³⁷

Dotazník měl dvě části s důrazem na část kvalitativní se záměrem získat široké spektrum rozvitých odpovědí na zásadní problémy pražské nezávislé scény a získat co nejobsáhlejší penzum návrhů pro jejich řešení. Kvantitativní část zkoumala provozní modely organizací, jejich požadavky na prostor a jaký podíl na jejich rozpočtu tvoří grant hl. m. Prahy.

Závěry z kvalitativní části jasně definovaly hlavní nedostatky v praktické rovině fungování souborů. Těmito nedostatky byly v první řadě prostor (zkušebny, skladovací prostory, rezidenční prostory) dále managerský servis (management a marketing. agentáž, produkční platforma). Respondenti se dále schodovali na potřebě efektivnější komunikace s příspěvkovou sférou. Nezávislé soubory by podle výsledkům výzkumu uvítaly možnost spolupráce s kamennými divadly a jsou přesvědčeny, že by to mohlo být prospěšné oběma stranám.

Výsledky výzkumu také upozornily na, z mého pohledu produkční PR, zásadní nedostatek, že nezávislé divadelní soubory nemají zmapované své publikum. Ze studie vyplynulo, že kromě dvou výjimek jsou soubory schopny charakterizovat své publikum pouze obecně a podle vlastních slov hrají "pro všechny". V odpovědích se objevovaly pojmy jako „inteligentní publikum či věkové rozpětí diváka od 5ti do 80ti let. To jasně ukazuje i na další podstatný nedostatek v **komunikaci nezávislého sektoru jako celku vůči publiku**. Studie nenašla

36 *Culture.net.cz: Mapování potřeb nezávislého divadelního sektoru v hl.m. praze* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/mapovani-potreb-nezavisleho-divadelniho-sektoru-v-hl-m-praze/n:13317/>

37 *Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr/>

zásadní průřezovou schodu v pojmenování styčných kvalit a charakteristik lákavých pro publikum, která by podpořila větší divácký zájem.

Pro jasnější představu cituji některé odpovědi významných zástupců nezávislé scény a jejich následné návrhy řešení vzešlé z kvalitativní části výzkumu, který zpracoval Jiří Sulženko 17.5. 2013:

Problémy:

- "Za problém považujeme nedostatečně rozvinuté divadelní publikum. Neexistuje funkční platforma, která by vychovávala budoucí divadelní publikum a nepěstovala v mladé generaci pocit, že divadlo je přežitek. Obraz sektoru na veřejnosti navíc ovlivňuje nekoncepční práce s publikem, která podporuje stereotyp že se je o nás slyšet, jen když chceme peníze. Nepoměr podpory ze strany MHMP a ministerstva (v neprospěch MKČR) ohrožuje možnost vícezdrojového financování." (Martina Schlegelová, Divadlo Letí)
- "Nedostatečné/nedostupné technické/produkční zázemí/ prostory, zatímco zavedené domy nebo kamenná divadla mají svůj arzenál techniky, zkušeben i produkčního zázemí, nezávislí často obtížně usilují o získání něčeho takového, kamenná divadla často nebývají partnerem nebo partnerem vstřícným. Rozdělenost kulturní scény na oni a my, ve smyslu repertoárová divadla vs. nezávislá scéna, lidi se navzájem skoro neznají, nespolupracují, přesahy do jiných oborů jsou minimální, nebo za pomoci stále týchž lidí, neexistuje platforma pro současné umění obecně, vše je rozparcelované." (Jakub Čermák, Depresivní děti)
- "Chybí potřeba něco sdělit, uzavřenost, malá ambice komunikovat se zahraničím." (Jan Horák, Studio Hrdinů)
- "Nedostatek provázanosti s evropským divadlem." (Martin Kukučka, Skutr)
- "Pociťujeme nedostatek důstojných podmínky pro práci (zkušebny, hrací prostory a produkčních dovedností uvnitř jednotlivých skupin." (Masopust)
- "Chybí profesionální, produkční a marketingové zázemí pro nezávislé soubory." (Nataša Novotná, 420 people)

- "Větší propojenost mezi kamennou scénou a nezávislou scénou. Ta propast je hroživá. Neexistuje přemostění. Chybí divadla jako stará Komedie, které k tomu, co děláme, měla z určitého hlediska k tomu, co děláme my, velmi blízko. Snad toto přemostění nastane u nového Zábradlí. Jak produkčně, tak dramaturgicky je ta propast v této chvíli nepřekonatelná. Program městských divadel, ale i jiných kamenných divadel nás naprosto míjí. Myslím si, že tato pražská scéna je ke scéně evropské naprosto zaostalá. Mám zkušenost z Polska. Chybějí mi režiséři typu Lupy či Warlikovského, Klaty a dalších, kteří svými režiiemi de facto udávají i směr i v nezávislé scéně. A naopak divadla jako Piesen Kozla, ZAR atd. jsou velmi uznávaná divadla i na scéně oficiální. Díky tomu dochází i promísení diváctva. To u nás neexistuje. Snad jen Nebeský. Jeho NoD představení a jeho Král Lear v Národním. Z tohoto pohledu já ani jiní blízcí režiséři tanečního, fyzického, "nového" divadla nemají potřebu prorůstat do městské scény. A to je chyba. Možná že s novou střední generací dramaturgů ředitelů to bude jinak." (Jan Boháč, Spitfire Company)
- "U příspěvkových organizací se zapomíná na nutnost pravidelného obhajování vytčených cílů a zvoleného poslání (na rozdíl od nezávislých divadel, kteří pravidelně musí obhajovat ve formě grantových řízení svoji činnost a působení), to by snad i vedlo k větší cirkulaci umělců." (Petr Hašek, Geissler Commedianten)
- "Nekompetentní divadelní kritika, která není schopna výše popsany stav pojmenovat ani v novinách, ani při svém působení v komisích, proto je situace nepřehledná a nahrává diletantským parazitům v pražském divadle." (Petr Kolečko)
- "Spousta divadel v Praze není konkurenceschopná s Hradcem Králové, natož se zahraničím! Kamenná divadla pracují jen s pražskou diváckou obcí, zatímco nezávislá scéna má se zahraničím bohaté zkušenosti. V Praze není dostatek podmínek pro alternativní, pohybové, taneční divadlo: zkušebny, residenční prostory a hrací prostory, které se dají spočítat na prstech jedné ruky." (Rostislav Novák, Cirk La Putyka)
- "Lidé, kteří o divadle píšou, píšou špatně, nevyzrálé a neorientují se v oboru. Zásadně chybí provázanost se zahraničím, ať už díky hostování

zahraničních souborů, tak díky rezidenčním pobytům. Formát podpory a nedůvěra k dlouhodobé podpoře a investice do inovací neumožňuje v Čechách vyrůst takovým osobnostem, jako je např. Sascha Waltz." (Viliam Dočolomanský, Farma v jeskyni)

Návrhy řešení:

- "Pomocí by byla například existence sdíleného prostoru pro zkoušení, jakýsi HUB pro tanečníky, kde na základě volně přístupného kalendáře na webu si mohou soubory blokovat čas na zkoušky, který nemusí platit, protože prostor je dotován městem, státem apod. To je vlastně snaha ALTY, která ale naráží na neschopnost MHMP i MKČR pochopit, že zkušební prostor a prostor pro výzkum a experiment je žádoucí a pro taneční komunitu velice potřebný a podporuje tedy ALTU coby divadlo, což není původní záměr prostoru." (Karolína Hejnová, VerTe Dance)
- "Pomohl by ateliérový prostor/rezidenční prostor, prostor na zkoušení." (Viliam Dočolomanský, Farma v jeskyni)
- "Situaci by pomohly řešit produkční domy umožňující kontinuální práci - poskytující rezidenci atp. Zároveň je třeba vzdělat produkční, kteří by měli zájem vést "nezávislé" skupiny, byli dostatečně vzdělání v oblasti řízení organizací, autorského práva, propagace a marketingu divadla." (Masopust)
- "Vznik festivalu pražských nezávislých divadel, kde by měli prostor se představit. Asi by sloužil spíš jako propagace a nástroj komunikace s veřejností. (Aqualung)
- "Důležitá je evaluace nezávislé scény jinými kritérii, než příspěvkové organizace (jiné nebo adaptované výkonové ukazatele, kvalitativní kritéria, která odrážejí inovaci apod.). Pak komunikace navenek (vůči politické reprezentaci, soukromé sféře, práce s publikem, fórum dárců atd.). Za důležitou považuji interní výměnu zkušeností a vznik platformy pro spolupráci mezi jednotlivými subjekty." (Martina Schlegelová, Divadlo Letí)

- "Organizace/produkční domy se mohou víc snažit fungovat jako servisní organizace pro nezávislou scénu, nebo by bylo vhodné, kdyby takový prostor byl zřízen přímo městem." (Jakub Čermák, Depresivní děti)
- "Obecně výrazně zdražit lístky ve všech divadelních sférách, aby diváci sami rozhodli o životaschopných projektech (pokud utratí stejně, budou muset jít na menší počet představení). Zároveň by to přineslo více peněz do divadla jako takového. I divadla v chudších zemích mají dražší lístky než ta naše (Slovensko, Polsko). Je také třeba postupně diváky připravit na to, že se za divadlo platí víc." (Petr Kolečko)
- "Vize kulturní politiky i garance finančních prostředků na delší časové úseky, než jen na 1- 4 roky ,ale např. 5, 7 - 10 let." (Rostislav Novák, Cirk La Putyka)

Ze statistické kvantitativní části, která zjišťovala finanční a provozní fungování souborů, vplynuly tyto konkrétní výsledky:

- finance: podíl dotace MHMP na celkovém rozpočtu souborů se pohybuje v průměru na 32% z celkového rozpočtu
- obsazení termínů: soubory obsadí mezi 2 - 12 hracími dny v měsíci, v průměru 3 dny
- prostorové požadavky: shoda panuje na potřebě variabilního prostoru s jevištěm minimálně v rozměrech 10x10m
- systém uvádění repríz: soubory uplatňují repertoárové hraní a krátké série 2-3 představení za sebou, s převahou krátkých sérií
- většina souborů dává přednost hostování na pravidelném místě proti vlastnímu provozování prostoru nebo častým změnám lokací. Existují samozřejmě výjimky.³⁸

³⁸ Culture.net.cz: *Mapování potřeb nezávislého divadelního sektoru v hl.m. praze* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/mapovani-potreb-nezavisleho-divadelniho-sektoru-v-hl-m-praze/n:13317/>

4 O asociaci

4.1 Geneze vzniku asociace

Jedny z prvních veřejných pokusů o vytvoření asociace pro nezávislý profesionální divadelní sektor, která by komunikovala potřeby sektoru se zastupitely veřejné samosprávy, proběhly během jara a podzimu 2013 viz. kapitola 2 této bakalářské práce. Během let 2014, 2015 se snahy o ustanovení oficiálního sdružení pro nezávislý sektor mírně uspaly, aby je ovšem výsledky grantového řízení pro rok 2016 velmi necitlivou formou probudily.

Přípravný výbor zakládané asociace profesionálních nezávislých divadel napsal 2. 2. 2016 **otevřený dopis radnímu Janu Wolfovi**, kde se veřejně vyjádřil ve věci hodnocení grantů HMP v oblasti kultury a umění 2016. Odpověď od radního pro kulturu Jana Wolfa přišla 24. 3. 2016 s přílohou, která obsahovala komentáře od Vlastimila Ježka a Daniela Přibyla, členů „divadelní sekce“ grantové komise. V dopisu výbor poukazuje na to, že, dle svého názoru, výsledky grantového řízení jsou v rozporu s Konceptí kulturní politiky hl. m. Prahy, jelikož pro období 2016-2021 nebyla aktualizována.

Tudíž podle slov výboru: *„Grantová komise rozhodovala v situaci, kdy neexistuje aktuální Koncepce kulturní politiky hl. m. Prahy pro roky 2016 až 2021. Není tudíž zřejmé, podle jakých kritérií Grantová komise může a má rozhodovat, jaká jsou pravidla“*. Výbor výsledky komentuje dále tím, že potvrzují trend „zúžení divadelní nabídky hl. města Prahy zpátky ke tzv. klasickým divadlům, což dostává do pozadí nové projekty.

Dále výbor upozorňuje, že návrh Grantové komise upřednostňuje divadla podnikatelského sektoru, která bez příspěvku z veřejné rozpočtu města, stále ve stejném množství a kvalitě doplňovala kulturní nabídku Prahy a divadla, která potřebují inovaci jinak hrozí jejich umělecké zakonzervování. Pan magistr Ježek a Přibyl komentují tento aspekt: *„Pokud kdokoli tvrdí, že „výsledky letošního grantového řízení jsou v některých bodech v rozporu“ s Konceptí kulturní*

politiky, měl by velmi přesně tyto rozpory popsat. Z výsledků totiž žádný trend „zúžení divadelní nabídky hl. m. Prahy zpět ke klasickým divadlům“ patrný není – je pro nás spíše překvapivé zjištění, že podpora „klasických divadel“ (aniž bychom se s tímto termínem ztotožňovali) byla zřejmě v předchozím období uměle snižována a zajímalo by nás kým, na základě čeho a proč. Koncepce kulturní politiky sice expirovala k 31. 1. 2016, ani ta však oporu pro takové hodnocení neobsahuje.³⁹

Komentář dále argumentuje citacemi vybraných odstavců v rámci dlouhodobých zásad Koncepce kulturní politiky (část III. a IV.). Další rozporuplná hlediska, na která poukazuje výbor shrnul radní Wolf v odpovědi jako: „*Rychlé aktualizování Grantového systému hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění v r. 2015 bez veřejné debaty a oponentury.* Radní Wolf se ve své odpovědi na toto vznesené téma odvolává na evropské striktní směrnice: „*V souvislosti s končícím termínem notifikace dosavadního Grantového systému evropskou komisí ke dni 31.5. 2015 je povinno zapracovat do Grantového systému nový předpis Evropské komise č. 651/2014. Změny v Grantovém systému vyplývají z taxativních ustanovení práva Evropského společenství a ze zákona ČR a jejich aplikace nemůže být předmětem veřejných diskuzí.*“

Dále výbor poukazuje na způsob jmenování členů a hodnotitelů Grantové komise, anonymita hodnotitelů a posuzování jejich odbornosti. Opět přišel argumentující komentář (Ježek, Příbyl): „*Z čeho autoři a signatáři dopisu vyvozují, že v přímém rozporu se snahou vytvořit transparentní a funkční grantový systém, je „způsob jmenování členů a hodnotitelů grantové komise“, netušíme. Pokud máme správné informace, jmenování předchozí grantové komise probíhalo obdobným způsobem.*“

Další bod k diskusi výbor definoval jako: „*Nesoulad slovních hodnocení a neadekvátní příspěvek.*“ Toto okomentovala odborná dvojice Ježek, Příbyl takto: „*Nesoulad mezi slovním hodnocením a výší příspěvku je holý nesmysl –*

³⁹ Culture.net.cz: *Otevřený dopis radnímu Janu Wolfovi* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/otevreny-dopis-radnimu-janu-wolfovi-ve-veci-hodnoceni-grantu-hmp-v-oblasti-kultury-a-umeni-2016/n:18831/>

hodnocení zakládá právo příspěvek získat, jeho výše se odvíjí od celkového objemu volných prostředků."

Komentáře pánů „od divadla“ byly osobnější i pružnější a přiznám se, že jejich argumentace v mnohých ohledech obstála : „A tady je – podle našeho soudu – jádro pudla: autoři a signatáři dopisu zřejmě nesouhlasí především s výší grantové podpory, často u subjektů, které sami zastupují – rozdíly mezi roky 2015 a 2016 v počtu podpořených subjektů a jejich struktuře totiž nejsou nijak závratné, a to ani v sekci tzv. podnikatelského sektoru. Od předchozí grantové komise získalo např. Divadlo Bez zábradlí s. r. o. na podporu Festivalu slovenského divadla 900 tis. Kč (pro roky 2013 a 2014), resp. 700 tis. (pro rok 2015), přičemž program festivalu tvořilo v roce 2015 pět (!) inscenací; pro rok 2016 doporučila stávající grantová komise témuž divadlu podporu ve výši 1,5 mil. Kč na celoroční činnost."

„Zajímavá je i poznámka o podpoře divadel, „u nichž je patrná potřeba změny a dochází tak k zakonzervování jejich situace". Překládáme si to tak, že autoři a signatáři dopisu – vedle vyšší podpory těch subjektů, které zastupují – pocítují oprávnění rozhodovat o osudu blíže nespecifikovaných další divadel, která přitom hodnotí z pozice přímých účastníků téže jedné pražské divadelní sítě."

Výbor také usiluje v otevřeném dopise o aktivní spoluúčasť na vzniku strategické koncepci kultury pro další léta a o evaluaci Grantového systému, aby byl skutečně transparentní a odrážel potřeby sektoru. K této části se opět vyjádřili pánové Ježek a Příbyl: *„Odpověď na otázku, zda zveřejnit jména expertních hodnotitelů komise, je zcela v kompetenci HMP. Za divadelní expertní skupinu můžeme jen konstatovat, že žádný z hodnotitelů by proti zveřejnění neprotestoval. Zároveň je však třeba diskutovat o možnosti zveřejnit celé žádosti těch, kteří usilují o grant, aby se (nejen) odborná veřejnost mohla seznámit s kvalitou jejich zpracování a celý rozhodovací proces tak byl pod skutečnou veřejnou kontrolou. Podle našeho názoru má veřejnost právo i na ekonomické informace minimálně v rozsahu, v jakém je zveřejňují příspěvkové organizace města, neboť základem je něžně pomíjený fakt nakládání s veřejnými prostředky nemalého rozsahu. Odborná diskuse je při zachování žánru (a pravidel) přínosná*

*vždy. Nikdo by v ní neměl zamlčovat důležitá fakta, byť by svědčila proti jeho názoru.*⁴⁰

Odovědi radního Wolfa byly věcné a víceméně pouze konstatovaly daná fakta z pohledu radnice a ohebnou argumentaci výboru pouze vracely do původní strnulosti Koncepce kulturní politiky.

Signatáři Otevřeného dopisu byli jmenovitě:

- Lenka Koliňová Havlíková, DivadloX10 ve Strašnickém divadle
- Šárka Pavelková, ProFitArt
- Štěpán Kubišta, Jatka78
- Jakub Vedral , Art Prometheus

Dále se připojili:

- Kryštof Kolářek, Kulturní invaze z.s.
- Jindřiška Křivánková, Kolonie o.s.
- Matěj Samec, MeetFactory
- Jana Návratová, Vize tance
- Lubor Šplíchal, AQUALUNG z.s.
- Tereza Marečková, Divadlo Masopust
- Barbora Mitošinková, Venuše ve Švehlovce
- Miroslav Bambušek, Spolek Mezery
- Vojtěch Bárta, Chemické divadlo
- Tereza Sochová, Cabaret Calembour o.p.s.
- Michal Hába, Lachende bestien

⁴⁰ Culture.net.cz: *Otevřený dopis radnímu Janu Wolfovi* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/otevreny-dopis-radnimu-janu-wolfovi-ve-veci-hodnoceni-grantu-hmp-v-oblasti-kultury-a-umeni-2016/n:18831/>

- Lenka Dombrovská, festival příští vlna/next wave
- Jaroslav Raušer, Move Association
- Judita Hoffmanová, Tantehorse

Otevřený dopis radnímu byla po dlouhé době další přímá konfrontace se zástupcem veřejné samosprávy, spouštěč rychlého impulsivního procesu vedoucímu ke zrodu Asociace nezávislých divadel ČR.

Ještě než přišla odpověď z radnice netrpělivý, napjatý, ale odhodlaný přípravný výbor oslovil budoucí členy z řad nezávislých profesionálních spolků a seznámil je s **Manifestem AND**: „Jsme přesvědčeni, že AND má být otevřenou organizací na celorepublikové úrovni, jejímž smyslem je reflexe stávajícího kulturního prostředí, postavení nezávislých divadel v něm, ale zejména naše vzájemná komunikace, spolupráce a společné formulování našich zájmů.

Proto Vám touto cestou zasíláme Manifest AND, kde jsme v deseti bodech nastínili cíle asociace. Rádi bychom Vás touto cestou oslovili nejen ke členství v asociaci, ale také k diskusi a spolupráci. Prosíme Vás proto o zpětnou vazbu, podněty k textu a zároveň o vyjádření, zda chcete být pod textem spolupodepsáni jako budoucí členové. Prosíme Vás o vyjádření v horizontu pár dnů, nejlépe do úterý 15. 3. Následovat bude oslovení divadel v rámci celé ČR ke členství a zveřejnění Manifestu. Poté bychom rádi co nejdříve svolali ustavující schůzi.“

Dalším ustavujícím dokumentem, kterou zájemci obdrželi a byla **Preambule AND**, která vycházela z manifestu a byly zohledněny připomínky zainteresovaných zástupců nezávislého sektoru. Preambule definuje význam a cíle vznikající asociace: „...je proto zapotřebí prosazovat jedinečnost sektoru nezávislých divadel, navázat kontakt s veřejnou správou a zastřešovat vzájemnou komunikaci těchto divadel. Proto jsme se rozhodli iniciovat vznik AND jako otevřeného sdružení divadelních subjektů, produkčních domů i jednotlivých tvůrců, působících v oblasti divadel nezřizovaných veřejnou správou napříč celou republikou a ve společných otázkách komunikovat i s dalšími divadelními subjekty. Naším cílem je poskytnout zázemí pro sběr dat a jejich analýzu, výměnu informací a zkušeností mezi divadly, působit na jednotlivé články veřejné

správy v oblasti legislativy a kulturních politik. Primárním zájmem neziskového sektoru je transparentnost prostředí a podmínek, v nichž je vyvíjena veřejně prospěšná umělecká činnost.“

Toto oficiální prohlášení vyjadřovalo principy, na nichž je asociace založena a shrnula její ambice do budoucna. Preambule byla zveřejněna 22.3.2016 a lačně se jí ujala většina divadelních médií, z čehož vyplývá, že toto téma opravdu nese všeobecný zájem. Vznik takové asociace zaplní mezeru v celém uměleckém soukolí. Pod preambulí Asociace nezávislých divadel ČR byli podepsáni za přípravný výbor Lenka Koliňová Havlíková, Štěpán Kubišta, Šárka Pavelková, Jakub Vedral. Dále se k veřejnému prohlášení připojili: Petr Boháč (SpitfireCompany), Kateřina Bohadlová, Petr Hašek (Geisslers Hofcomoedianten) Martina Schlegelová (Divadlo Letí), Jakub Čermák, Barbora Mitošinková, Viktor Filip (Venuše ve Švehlovce), Tereza Sochová (Cabaret Calembour), Vojtěch Bárta (Chemické divadlo), Petr Prokop (Vosto5), Jaroslav Raušer (Move Association), Ivo Kristián Kubák (Vila Štvanice, Tygr v tísni), Tereza Marečková (Masopust).

Mezi hlavní cíle Preambule patří aktivní účast při zkvalitňování kulturní politiky, hledání systémového řešení vícezdrojového financování a nastavení legislativních procesů, podílet se na koncepci grantových systémů a jejich celkové zprůhlednění, podporovat síťování mezi divadelními subjekty v rámci celé republiky.⁴¹

Na základě sepsaného úvodního článku byla svolána **ustavující členská schůze** Asociace nezávislých divadel ČR ke dni 26.5. ve 14:00 ve Vile Štvanice. Této schůze jsem se účastnila osobně jako pozorovatel. Na programu schůze zakládající členové připravovaného spolku jednotlivě představili hlavní body programu. Hlavními body byly Preambule, Zpráva o současné fázi vzniku, co bylo podniknuto i budoucí struktura, náplň a vize AND ČR, reflexe výsledků anketní otázky „Pět bodů, které vás nejvíce trápí“. Poté proběhla krátká diskuze a následné šestikolové hlasování o kandidátech – Předseda, 1. Místopředseda, 2. Místopředseda, dva členové Rady a Revizor. V závěru byli členové AND ČR seznámeni s čerstvou organizační strukturou sdružení a budoucími

41 Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR [online]. [cit. 2016-08-06]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr>

komunikačními kanály, přičemž v tu dobu už fungovala uzavřená facebooková skupina Asociace nezávislých divadel - přípravný výbor, která po ustavující schůzi byla změněna na Asociace nezávislých divadel ČR a doposud je to jediný komunikační kanál. Webové stránky by měly být spuštěny v prosinci 2016.

Ve VILE Štvanice se sešlo čtyřicet zástupců ze třiceti nezávislých profesionálních divadel z celé ČR. Iniciativa členů Přípravného výboru vzbudila velký ohlas nejen mezi divadelníky. Ke dni svého vzniku se k asociaci přihlásilo 31 členů a okamžitě se zařadila k početně silným profesním organizacím. Zástupci AND reprezentují širokou škálu současných divadelních žánrů a jejich zvolení bylo výrazem vůle zakládajících členů AND ke skutečné diskusi a hledání styčných bodů mezi umělci různého zaměření. Proto, aby asociace zastupovala nezávislou scénu v celé její šíři napříč republikou.⁴²

Odpověď radnímu Wolfovi byla Asociací nezávislých divadel ČR odeslána 3.6. a doposud nebyla zveřejněna.

4.2 AND ČR – dosavadní popis organizace

„Výrazné podfinancování, legislativními problémy a nastavení grantových systémů napříč republikou, to jsou otázky, s nimiž se dlouhodobě potýká sektor nezávislého divadla. To bylo impulzem pro vznik Asociace nezávislých divadel ČR.“

„Jinak roztržitá nezávislá scéna ustanovila svou asociaci zahrnující jednotlivce, soubory, případně kulturní instituce. Ve skupině, kam mezi jinými patří strašnické Divadlo X10, Studio Hrdinů, VOSTO5, se objevují i Jatka78, Venuše ve Švehlovce, plzeňské sdružení Johan, malovické Continuo, brněnská Industra, ostravský Provoz Hlubina nebo olomoucká o.p.s. DW7. Nezávislá scéna tím jednak formálně upevňuje svou pozici a zároveň se výrazně emancipuje. Dává to tušit, že se do popředí dostává generace tvůrců, kteří v devadesátých letech

42 *Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr>

mnohdy dospívali a postupně obměňují místa zajatých bardů.“ (Šárka Pavelková
výkonná manažerka AND ČR)

Asociace nezávislých divadel ČR je zapsaným spolkem. Jedná se o otevřenou platformu divadelních subjektů, produkčních domů i jednotlivých tvůrců. Doposud se k asociaci přihlásilo 31 divadelních subjektů nezřizovaných veřejnou samosprávou.

Předmětem činnosti je zkvalitňování prostředí pro nezávislá profesionální divadla, soustavné prosazování skupinových zájmů zejména v médiích, na veřejnosti, u orgánů státu a jeho představitelů, vzájemná spolupráce všech členů organizace.

Členové AND ČR ke dni 21.7. 2016:

- Art Prometheus, Praha
- BodyVoice Band, z. s., Praha
- Buranteatr, z. s., Brno
- Bezhlaví, z. s., Praha
- Cabaret Calembour, o. p. s., Praha
- Cirk La Putkyka, Praha
- DEAI/setkání, z. s. – Experimentální prostor Roxy/NoD, Praha
- Divadlo Continuo, Malovice
- Divadlo Kámen, Praha
- Divadlo LETÍ, Praha
- Divadlo Tramtárie, Olomouc
- Divadlo X10, z. s., Praha
- DW7, o. p. s., Olomouc
- Geisslers Hofcomoedianten, z. s., Kuks/Praha
- Chemické divadlo, z. s., Praha
- Industria Stage, Brno
- Janál, Zdeněk, Prostějov

- Játka 78, Praha
- Johan, Plzeň
- Jsme u Hradeb, z. s., Praha
- Kulturní invaze, z. s., Praha
- Lachende Bestien, z. s., Praha
- Masopust o. p. s., Praha
- Preková, Jana, Brno
- ProFitArt, z. s., Praha
- Provoz Hlubina, Stará Aréna, Ostrava
- Studio Hrdinů, z. s., Praha
- Studio Rote 16, z. s., Praha
- Tygr v tísni, z. s., Praha
- Vosto5, z. s., Praha
- Zákulisí, z. s. – Venuše ve Švehlovce, Praha⁴³

Činnost AND ČR je prozatím financována z členských příspěvků a částka by měla být přiměřená obratu členských divadel. Roční členské příspěvky činí:

- 2000 Kč fyzická osoba
- 5000 Kč organizace s obratem do 2 mil.
- 10000 Kč organizace s obratem nad 2 mil. (prohlásila Šárka Pavelková, výkonná manažerka AND ČR)

Organizace nebude žádat o příspěvky z grantových ani jiných veřejných zdrojů pro udržení nezávislosti. AND ČR nevyvíjí vlastní produkční činnost, koncentruje se prioritně na své cíle, kvůli kterým byla založena.

Sdružení ve své činnosti bude spolupracovat primárně s orgány státní správy a samosprávy. Ve vztahu k veřejnosti bude AND prezentovat principy fungování sektoru, jeho přínos pro veřejný život. Asociace je připravena ke spolupráci

⁴³ *Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr>

s dalšími organizacemi, jejichž cílem je zlepšení podmínek pro činnost kulturního průmyslu.

Organizační struktura AND ČR byla určena na ustavující schůzi ve VILE Štvanice jako Rada AND ČR. Valná hromada není tudíž nejvyšším orgánem asociace, jak bývá zvykem u registrovaných profesních organizací tohoto modelu. Bylo to jakési otevřené jmenování z řad přípravného výboru, po předchozí domluvě. Což byl přirozený mechanismus pro celý spontánní charakter vzniku spolku. Předsedou AND ČR byl jmenován Štěpán Kubišta. místopředsedkyní Lenka Kolihová-Havlíková, druhým místopředsedou Roman Černík. Přípravný výbor se rozhodl, že nebude jmenovat vícečlenný sekretariát v prvním roce fungování, ale zvolí pouze jednu výkonnou manažerku, kterou se stala Šárka Pavelková. Do revizní komise byla zvolena Hana Svobodová. Výbor Rady AND ČR je dvou členný v zastoupení Petra Prokopa a Jana Žůrka.⁴⁴

4.3 Další fungování a plány činností AND ČR – sonda

Na otázku *Kde vidíte AND za pět let* Rada celkem jednotně odpověděla, že AND ČR vidí jako „etablovanou organizaci, která bude zastupovat většinu nezávislých profesionálních divadel, která bude zastoupena v řadě klíčových poradních rad (grantové komise, odborné komise, kulturní politika), jejíž agendou bude především aktivní lobby ve všech potřebách tohoto sektoru.“ (Jednotlivé odpovědi viz. Příloha 1.)

Pro představu s jakou vervou a úsilím se Rada AND ČR vrhla ihned po svém vzniku, dokonce ještě před svou registrací, do aktuálního kulturního dění, uvádím přehled konkrétních aktivit na rozoraném poli kulturní politiky, divadla a umění v ČR. K dnešnímu datu, to je 21.7., se uskutečnily tři schůze Rady AND ČR, z nichž je čitelné bezprostřední směřování sdružení v dané problematice a plnění stanovených cílů v dohledné budoucnosti. Uvádím výtah z těchto schůzí, celé zápisy viz. Příloha 7.,8.:

⁴⁴ *Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR* [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr>

Prioritní témata aktuálně projednávaná asociací:

1. Situace Divadla Komedie
2. Zákon o veřejnoprávních organizacích v kultuře
3. Pražské investiční granty
4. Statut veřejné prospěšnosti
5. Čtyřleté granty na MKČR
6. NIPOS
7. Snaha o sjednocení metodiky grantových podpor dle existujících zahraničních systémů
8. Nedokončená transformace pražských divadel
9. Navázání přímé komunikace s Asociacemi krajů a měst
10. Visegrad Fund
11. Metodická pomoc svým členům v postupech při registru smluv (v případě, že bude schválen nový zákon, který stanovuje, že organizace s rozp. nad 2 mil. budou mít tuto zákonnou povinnost)
12. Fond kultury
13. Jednotný systém grantových podpor + databáze a statistiky
14. Fond dalšího vzdělávání
15. Výběrové řízení na Bránické divadlo, účast na případné budoucí propagaci

Stávající situace:

- ad. 1. Účast člena Rady na veřejném kulturním výboru za účelem zjistit informace o stavu situace okolo divadla Komedie, další sledování vývoje.
- ad. 2. AND ČR bude formulovat svůj postoj k senátnímu návrhu novely v přípravě kolem skupiny (J. Burian, J. Šesták). Ministr kultury senátní návrh odmítá.

ad 3. Rada zjistí informace o hodnocení? Pokusí se najít efektivní řešení, jak nově zavedenou grantovou kapitolu implementovat v MKČR, a v regionech ČR.

ad 4. Rada bude požadovat oficiální definici a zákon. Zjišťuje v jaké fázi je legislativní proces zákona. Možná spolupráce s organizací Juridikum při právníkové fakultě a spolupracujícími právníky.

ad 5. Zástupce Rady byl na konci června přítomen na evaluaci grantů na MKČR. Následná diskuze o víceletých grantech na MKČR a o pravidlech tzv. Porcování medvěda ke konci kalendářního roku a o systému skládání. Setkání na téma grantů MKČR, které proběhlo na konci června, bylo zaznamenáváno. Jedno z témat, které zaznělo bylo sjednocení tance a divadla zpět pod jednu rozpočtovou kapitolu.

ad 6. Rada poukazuje na to, že Nipos sbírá statistická data, ale neposkytuje zpětnou vazbu jednotlivých informací. Rada zjišťuje jaké analýzy byly provedeny a následně vypracuje návrh zapojení studentů DAMU do průzkumů mezi členy i nečleny. Rada bude kontaktovat Martina Bernátka z NIPOS ohledně statistik a průzkumů.

ad 7. Rada dodá podklady ze zahraničních materiálů (USA) jako inspirační materiál ke sjednocení metodiky.

ad 8. Rada vydá veřejný postoj k nedokončené transformaci pražských divadel s důrazem oživení transformace a proti nastalé dvojkolejnosti.

ad 9. Rada hodlá v blízkém období navázat přímé kontakty s Asociacemi krajů i měst a udržovat pravidelnou vzájemnou komunikaci. Rada bude na září požadovat schůzku s Pavlou Petrovou, náměstkyní MKČR Kalistovou a náměstkem Němečkem, stejně jako zástupci svazu měst a obcí. Asociace krajů – počká se až do výsledků podzimních voleb.

ad 10. Jan Žůrek dodá Radě zprávu ze setkání v Olomouci. Dále proběhne připomínkování ke stávajícím podmínkám udělování grantů.

ad 12. Zástupce Rady byl účasten na diskuzi o budoucnosti FK 6.6. v IDU.

ad 13. Zástupce Rady byl účasten na schůzi se zástupci státní instituce Fondu dalšího vzdělávání, který připravuje „program pro kreativní průmysly“. Rada navrhla sestavit program pro členy AND ČR. Pilotní projekt na tři až čtyři roky, a poté by Fond dalšího vzdělávání případně AND ČR zařadil do svého budoucího vzdělávacího systému pro rámcové oblasti, které by AND ČR realizovala. Fond by asociaci zastřešil profesní, propagační prostorovou podporou.

Další schůze Rady byla naplánována na 15.8. v zimě letošního roku by Asociace chtěla spustit web a v dohledné době založit otevřenou FB skupinu.

Pro další představu fungování asociace jsem provedla úzkou sondu do řad zástupců nezávislých profesionálních divadel. V průběhu července 2016 jsem oslovovala členy i nečleny AND ČR, aby se krátce vyjádřili k asociaci. Ptala jsem se oslovených, co od asociace očekávají v blízké budoucnosti, jakou formu komunikace v rámci asociace by si představovali, jaký názor mají na členské příspěvky v poměru nabízených služeb atd. Oslovení: Judita Hoffmanová (Tantehorse z.s.), Alexej Byček (Mime club z.s.), Vojtěch Bárta (Chemické divadlo z.s.), Kateřina Bohadlová (Geisslers Hofcomoedianten z.s.), Bára Mitošinková (Zákulisí z.s.), Klára Mišunová (Studio Hrdinů z.s.), Lucia Kašiarová (Studio Alta z.s.), Lucie Špačková (11:55 z.s.), Tereza Sochová (Kabaret Calembour z.s.), David Mírek (Provoz Hlubina z.s.). Hanuš Jordán (Teď produkce), Jakub Rálek (Rote 16 z.s.), Jiří Hromada (HA)

Poznatky ze sondy: Většina oslovených se shodla, že AND ČR je velmi potřebná absentující platforma. Fungování asociace je prozatím netransparentní a nejasné. Je potřeba posílit komunikaci mezi Asociací a dotčeným sektorem. Členské příspěvky vyvolávají u oslovených rozpaky.

5 Systém řízení

Během července jsem oslovila zástupce Rady AND ČR ke spolupráci na mé bakalářské práci, která mapuje současnou situaci nově vzniklé Asociace nezávislých divadel ČR. Otázky, týkající se plánu činností a modelu organizace, se ptají oslovených členů na vizi, zainteresované skupiny a hlavní krátkodobé cíle. Odpovědi zástupců Rady zůstaly podle mého očekávání v obecné rovině, jelikož asociace je opravdu v začátku fungování a teprve se formuje a utváří. Vycházím z toho předpokladu, že představitelé této aktivity vědí, co dělají a jsou odborníky na svém místě. Netroufám si soudit, zdali Přípravný výbor AND a následně Rada AND ČR nepodcenili přípravu celého rozsáhlého a odpovědného projektu, který by měl být zastřešující oborovou organizací pro celý nezávislý sektor. Můj návrh systému řízení, který je poslední podkapitolou této kapitoly, ve své podstatě nabízí podporu. Podkapitoly se jen lehce opírají o Projektové řízení, které by do budoucna mohlo posloužit rostoucí agendě asociace. V dnešní podobě asociace bych nedoporučila využívat prvky tohoto řízení, jelikož tento typ řízení má příliš striktní vynutitelná pravidla a strukturu. Sdružení doposud funguje na svobodné a dobrovolné bázi, což obnáší specifický způsob řízení, který definuji v poslední podkapitole. Z mého návrhu vyplynulo i to, že bych se podrobněji věnovala mimo jiné i vnějším rizikům, která mohou následně ohrozit příští vývoj nadějně a potřebně asociace. Proto vkládám názory Lucie Kašiarové, ředitelky Alt@rt, která se prozatím rozhodla nezařadit Studio Alta mezi členy AND ČR.

5.1 Proč? Vize – popis projektů

Hlavním cílem každého projektu je naplnit společnou vizi.

Otázka pro Radu AND ČR: *Vize projektu. Krátce popište dílčí projekty a jejich cíle a priority včetně popisu zainteresovaných stran a Kde vidíte AND za pět let.*

Odpověď Rady AND ČR – shrnutí: Z odpovědí oslovených viz Příloha 1. vyplývá, že vize organizace odpovídá cílům a záměrům zapsaných v Preambuli:

„Naším cílem je poskytnout zázemí pro sběr dat a jejich analýzu, výměnu informací a zkušeností mezi divadly, působit na jednotlivé články veřejné správy v oblasti legislativy a kulturních politik. Primárním zájmem neziskového sektoru je transparentnost prostředí a podmínek, v nichž je vyvíjena veřejně prospěšná umělecká činnost.“ (preambule AND). V preambuli je rovněž definováno deset cílů. Musím souhlasit s Janem Žůrkem: „Za sebe k tomu dodám jen to, že jsem zastávce zúžení agendy na menší množství konkrétních cílů sledovaných po určitá časová období, než sledování tak rozsáhlé agendy, jak je tomu doposud.“

Jelikož se domnívám, že Asociace nezávislých divadel ČR vznikla víceméně spontánně a impulsivně díky nadšení a zanícení členů Přípravného výboru, není prozatím jasně vypracovaný plán projektů a dalšího fungování. Prvky projektového řízení v dnešní době stále častěji využívají divadelní manažeři i v oblasti divadelní produkce a producentství pro efektivnější dosahování stanovených cílů a zkvalitnění výsledků práce. A to i v oblasti nezávislého profesionálního umění. Trend k projektově řízené činnosti vede zejména k otázce, zda všichni znají smysl a záměr pravé podstaty projektu a jeho možnosti. Dále jestli jsou zvolené nástroje těmi nejvhodnějšími pro dosažení stanovených cílů.

Na samotném začátku jistě byla myšlenka, nápad založit společnou platformu, která by sdružovala nezávislé subjekty a pomohla tak celému neprávem „zanedbávanému“ sektoru. Použila bych platné sokolské heslo „V jednotě je síla!“. Pouhá myšlenka samozřejmě nestačí. Proto si Přípravný výbor mohl položit několik otázek:

- Je tady potřeba, aby bylo něco takového realizováno
- Je v našich silách to uskutečnit – máme k dispozici potřebné zdroje⁴⁵

Jazykem projektového řízení by výše zmíněné otázky měly být zodpovězeny kladně, aby následovala příprava plánu realizace, které by měla předcházet tzv. Předprojektová část. Hlavním cílem předprojektové části je připravit projekt k realizaci. Na konci předprojektové části musí být připravený projektový plán,

45 BENDO VÁ, Klára. *Základy projektového řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

podle kterého se bude postupovat, a určený projektový tým, který bude projekt realizovat.⁴⁶

Přípravě projektového plánu a procesu sestavení projektového týmu předchází množství analytické činnosti. Pro přehlednost je proto dobré rozdělit předprojektovou část na část:

- a) formování myšlenek – Mít jasno v tom, co by mělo být cílem projektu
- b) analyzování proveditelnosti – Vědět, že projekt je realizovatelný
- c) přípravu realizace – Připravit plán realizace a sestavit realizační tým.⁴⁷

Jistě by měly být definovány a analyzovány rizikové faktory a archivovaná dokumentace projektů, jako podklady pro zachycení myšlenek a nápadů projektového týmu. Tyto materiály slouží kupř. výkonné manažerce nebo i celému týmu od začátku projektu přes jeho ukončení a v těch lepších případech je dokumentace využívána jako inspirace nebo další projekty.⁴⁸

Hlavním cílem realizační části projektu je doručit požadovaný výstup na základě předem definovaných podmínek. Takovým výstupem může být například na míru ušitá zorganizovaná **odborná konference**.⁴⁹

Takovou konferenci uspořádala Vize tance, kde prezentovala svůj stěžejní projekt „Program na podporu současného tance“.

Názor nečlena: „Není nám zřejmé, jakým způsobem budou vybírána témata, řešeny problémy, akutní situace, definovány vize a potřeby, které bude AND veřejně či politicky hájit a za které bude lobovat.“

46 VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072612000.

47 BENDO VÁ, Klára. *Základy projektového řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

48 VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072612000.

49 BENDO VÁ, Klára. *Základy projektového řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

Nebyl odprezentován žádný kontrolní systém, který by zabránil subjektivnímu výběru lobbistických témat ve prospěch jednotlivce nebo úzké skupiny lidí. Celkově hodnotíme předložený návrh fungování AND jako nepřipravený, s nejasnou strategií vnitřní i vnější komunikace, s málo definovaným systémem řízení a kontroly." (Kašiarová) - Taková veřejná konference by Lucií Kašiarové možná lépe objasnila stav asociace.

5.2 Pro koho? Cílové skupiny, zainteresované strany

Otázka pro Radu AND ČR: *Koho bude asociace zastupovat? Jste sdružení založené na členství, jaká jsou kritéria pro výběr členů, podle čeho byli vyhledáváni (oslovováni) budoucí členové*

Odpověď Rady AND ČR – shrnutí: Zástupci Rady se shodují na tom, že asociace je otevřená pro všechny nezávislé subjekty nezřizované veřejnou samosprávou, kteří se ztotožňují se zájmy asociace. Žádná konkrétní kritéria výběru členů nejsou stanovena a ani se s tím do budoucna nepočítá. Členi byli doposud vytipováváni náhodně podle osobního monitoringu. Asociace má zájem soustředit co nejširší členskou základnu, ovšem lobbuje za celý nezávislý sektor.

Otázka pro Radu AND ČR: *Na jaké cílové subjekty chce toto sdružení primárně působit (médiá, vládní subjekty, nevládní subjekty, komerční sektor....)*

Odpověď Rady AND ČR – shrnutí: Zde se všichni odpovídající shodují, že primární komunikace bude se subjekty veřejné samosprávy. Rada chce dále směřovat komunikaci dovnitř neziskového sektoru mezi potencionální členy, jak řekl předseda Rady.

Názor nečlena: „Otevřeně bylo řečeno, že přípravný výbor AND vychází pouze z vlastních subjektivních zkušeností. Troufáme si tvrdit, že to může udělat skupinka nadšenců, kteří se vrhají do realizace svého projektu, nýbrž nikoli zástupci asociace, která má reprezentovat celou širší nezávislého divadelního sektoru na politicko- společenské úrovni." (Kašiarová)

„Vzhledem k tomu, že stávající iniciátoři AND nedokázali rozptýlit pochybnosti subjektů již působících v daném sektoru, máme výrazné pochybnosti o jejich schopnosti hájit potřeby sektoru navenek.“(Kašiarová)

„Kdo není součástí řešení, je součástí problému.“ Zainteresované strany bývají zdrojem řady ohrožení i příležitostí. Nejsou výjimečné projekty, kde jsou zainteresované strany zdrojem většiny rizik v projektu. Pro systematickou práci se zainteresovanými stranami v rámci celého životního cyklu projektu se zpracovává tzv. Analýza zainteresovaných stran a provádí se většinou před analýzou rizik.⁵⁰

Názor nečlena: „Je pro nás překvapivé, že zástupci vzniklé AND iniciovali vznik takto zásadní organizace, aniž by předem zmapovali reálnou situaci nezávislých divadel. (Nebo nám tato skutečnost není známa a nebyla ani odprezentována samotným iniciačním týmem na ustavující schůzi.) Zároveň navrhovaný způsob přijímání nových členů považujeme za nedostačující. Organizace tohoto typu by měla aktivně vyhledávat další členy a komunikovat důležitost její existence, protože její smysluplnost se odvíjí právě od široké a aktivní členské základny, která je schopná dojít ke společnému konsenzu.“ (Kašiarová)

5.3 Co? Jak? Cíle a nástroje k jejich dosažení

Otázka pro Radu AND ČR: *Vyberte alespoň tři podle vás hlavní krátkodobé cíle asociace a přidružte k nim nástroje potřebné k jejich naplnění.*

Odpověď Rady AND ČR – shrnutí: V této oblasti se zástupci Rady shodují, že primárně je v řešení stávající situace divadla Komédie. Sdružení usiluje, o to aby divadelní budova byla zachována pro divadelní účely. Dále aktivní účast na kulturní politice měst a státu, a zmapovat situaci v sektoru a vypracovat analýzu, z níž poté stanovit dlouhodobé cíle.

„Co nemůžu měřit, nemůžu řídit.“ Cíl projektu je komplexní výsledek, kterého chceme realizací projektu dosáhnout. Cíl projektu je klíčový jak pro vymezení

⁵⁰ KAISER, Michael M. *Strategické plánování v umění: praktický průvodce*. Praha: Institut umění - Divadelní ústav v Praze, 2009. ISBN 9788070082362.

obsahu projektu, průběh realizace projektu, tak jeho vyhodnocení. Na cíl jsou navázány veškeré akce probíhající v rámci projektu i hodnocení úspěšnosti projektu. Pro správné pochopení projektu všemi dotčenými subjekty (a tím i zajištění jejich spolupráce na projektu) je podstatné cíl jednoznačně a srozumitelně formulovat a se zainteresovanými skupinami projednat. Definování „správného“ cíle projektu bývá často složitější, než projektový tým předpokládá. Při definování se ukazují rozdílné pohledy jednotlivých členů týmu i zainteresovaných osob, jejich odlišné zkušenosti i znalosti. Cíle v projektech lze rozdělit na: hlavní cíl a dílčí cíle, postupné cíle. Rozdělením hlavního cíle na dílčí se docílí přehledu, a tudíž jednodušší kontrolu a více důvodů k oslavám.⁵¹

Názor nečlena: „Není nám zřejmé, jakým způsobem budou vybírána témata, řešeny problémy, akutní situace, definovány vize a potřeby, které bude AND veřejně či politicky hájit a za které bude lobovat. Nebyl odprezentován žádný kontrolní systém, který by zabránil subjektivnímu výběru lobbistických témat ve prospěch jednotlivce nebo úzké skupiny lidí. Celkově hodnotíme předložený návrh fungování AND jako nepřipravený, s nejasnou strategií vnitřní i vnější komunikace, s málo definovaným systémem řízení a kontroly.“(Kašiarová)

5.4 Vlastní návrh systému řízení pro AND ČR

Na základě získaných odpovědí od Rady AND ČR se domnívám, že projekt obsahuje všechny základní body, které potřebuje ke svému zrodu. To co mu chybí jsou *zdroje* (lidé čas, motivace) k tomu, aby existující obsah mohl být strukturován a využit jako nástroj řízení. Zaměřila bych se proto v tomto aktuálním stavu na tzv. *netechnickou stránku řízení*. Při pravidelných schůzích bych neopomenula, kromě reportů z hlavní agendy, i „kontrolu“ míry motivace, reálných časových možností a energie zainteresovaných skupin ke spolupráci.⁵² Domnívám se, že organizace prozatím funguje na modelu tzv. „*samořízení týmu*“, kdy je nutné, aby každý člen týmu obsáhl celou řešenou problematiku a

51 BENDOŤÁ, Klára. *Základy projektového řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

52 VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072612000.

svou práci koordinoval v součinnosti se všemi ostatními.⁵³ Proto je důležité v tomto modelu fungování pravidelně ověřovat, kdo přebírá faktickou odpovědnost a kdo a proč se ujímá role koordinátora. K takovým účelům by mohla sloužit čtvrtletně neformální schůze týmu na téma „ Jak s tebou můžu počítat na další čtvrt rok“.

Základem takového projektu jsou ideálně tři lidé, kteří věří vizi a jsou připraveni se mu naplno věnovat, což je jejich prioritou číslo jedna. AND ČR je nástrojem, kterým nezávislé profesionální subjekty chtějí prosazovat své zájmy. Jelikož Rada AND ČR je složená ze zástupců nezávislé profesionální scény, tak i pro ně je v první řadě asociace platformou, která jim má zajišťovat oporu v prosazování jejich zájmů. Proto si myslím, že by se Rada měla stát orgánem dozorčím. *Dozorčí rada* by měla dohled nad celou organizací. Typ takovýchto organizací volí *Valnou hromadu*, pro tyto účely. Složku výkonnou by měl na starost *management* (zaměstnanci), který by následně zvolil vhodný další typ fungování organizace, ať už s prvky projektového řízení v kombinaci s učící se organizací apod.

V současné situaci navrhuji v první řadě exaktně rozdělit role. Mým hlavním argumentem pro tento návrh, je ten, že dosavadní Radu tvoří významné osobnosti nezávislé profesionální scény. Samy dosahují svou činností úspěchů na divadelním poli. Z toho zákonitě vyplývá jejich vysoká míra zaměstnanosti na svém poli působnosti a obávám se, že asociace pro ně bude další z četných aktivit. Tuto situaci může částečně usnadnit vytvoření **úzkých pracovních skupin (2-3 lidé)**. Tyto dílčí pracovní skupiny by pracovaly **agilně**, kdy by jim byl zadán **konkrétní termínovaný úkol** a jeho splnění by tak vedlo k dosažení jednoho konkrétního **krátkodobého cíle**.⁵⁴ Takovéto malé pracovní skupiny by mohly být složeny z členských subjektů, čímž by se posílila **motivace členů asociace**. Tento postup by dále posílil efektivitu práce tím, že budou zřetelnější dílčí výsledky vedoucí k plnění dlouhodobých cílů. Profil asociace by tak získal

53 BENDOŤÁ, Klára. *Základy projektového řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

54 KAISER, Michael M. *Strategické plánování v umění: praktický průvodce*. Praha: Institut umění - Divadelní ústav v Praze, 2009. ISBN 9788070082362.

nejen sebedůvěru uvnitř, ale posílil důvěru u doposud nečlenských organizací. Takovým primárním krátkodobým cílem je dle mého názoru, který sdílím s předsedou asociace Štěpánem Kubištou: „Najít společnou řeč a společné potřeby členů AND.“ Jelikož pro začátek bude velmi obtížné jen sjednotit nezávislé profesionální subjekty, naučit je komunikovat a spolupracovat.

Jedna stálá úzká pracovní skupina by se měla zabývat *dlouhodobou koncepcí fundraisingu*. Organizace by jistě měla mít **vícezdrojové financování**, a soustředit se na soukromé zdroje, vzhledem ke svému charakteru. Jedině tak se stane rovnocenným a „nevydíratelným“ partnerem pro subjekty veřejné. Proto navrhuji zaměstnat fundraisera pro tyto účely.⁵⁵ Naučit tak i členské subjekty tento způsob financování, v ČR bohužel absentující, aktivně aplikovat. Fundraising může hrát velmi důležitou roli v zajišťování finančních zdrojů pro členy AND ČR. určitě to bude jednodušší cesta než pro financování asociace samotné.

Asociace má několik dalších cest, jak získávat finance pro svou činnost (Rozhovor 30.7. s Martinem Hudečkem).

- identifikovat silné individuální mecenáše, kteří se dlouhodobě zajímají o divadlo a přímo je oslovit. Využít přitom to, že asociaci zastupují silné osobnosti a lidé, kteří s tímto mají zkušenosti a kontakty. To znamená, že je nutné, aby konkrétní člověk konkrétnímu člověku představil vizi této iniciativy. Našel mecenáše, který má zájem ovlivnit celý segment a tady má dobrou příležitost.
- připravit sadu projektů, konkrétních aktivit a pro ty hledat formu financování. Může být zcela rozdílný zdroj pro projekt, který se zaměří na propagaci role divadla v oblasti vzdělávání a zcela jiný zdroj pro projekt, který se zaměří na vzdělávání manažerů v divadlech..
- zajistit zdroje pro samotné fungování asociace jako takové, ta nebude fungovat, pokud ji někdo konkrétní nebude mít na starosti a nebude za to adekvátně odměněn.

⁵⁵ Docplayer: Jana Ledvinová [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/18324076-Jana-ledvinova-zaklady-fundraisingu-www-fundraising-cz.html>

Z výše uvedených podnětů doporučuji zpomalit prudký rozjezd asociace. Jasně definovat jednotnou vizi projektu, vybrat maximálně dva až tři krátkodobé cíle a přidružit k nim všechny zdroje a nástroje. Z toho vyplývá rapidně zúžit agendu a udržet si dobrou náladu.

6 Závěr

Asociace nezávislých divadel ČR, je jedinečným projektem vzniklým z odvahy a odhodlání významných zástupců nezávislé profesionální scény. Asociace má podporu ze stran samotných divadel nezřizovaných veřejnou samosprávou ale i „spřátelených“ asociací jakými jsou kupř. Herecká asociace či Vize tance. Zájem vzbuzuje i u odborné veřejnosti a veřejná samospráva, jako jedna ze stěžejních zainteresovaných stran, je otevřená ke spolupráci. Dá se říci, že na podobnou asociaci se dlouho netrpělivě čekalo z mnoha stran. A možná proto její vznik byl tak vzrušující a náhlý, jelikož touha nezávislých profesionálních divadelníků po zastřešující profesní oborové organizaci dosáhla svého maxima v zimě letošního roku. Ovšem výsledky grantů 2016 byly jen záminkou, která výstřelem z pistole, v podobě Otevřeného dopisu radnímu Wolfovi, odstartovala běh na krátkou trať, v jejímž cíli na přihlášené sprintery Přípravného výboru čekala tolik vytoužená AND ČR.

V úvodu své práce říkám, že ve své práci vycházím z předpokladu, že představitelé této aktivity vědí, co dělají a jsou odborníky na svém místě. Tento předpoklad byl potvrzen. Hlavní tezí, kterou si tato práce kladla za cíl prověřit bylo, že sdružení vzniklo spontánně a impulzivně bez dostatečné předprojektové přípravy, která obnáší rešerši prostředí, analýzu potřeb sektoru, analýzu rizik aj.. Slibuji, že i tuto tezi v závěru své práce potvrdím, či vyvrátím. Hlavním nástrojem k tomuto záměru jsem aplikovala kvalitativní dotazník s otevřenými otázkami položené Radě AND ČR. Dalším empirickým nástrojem byla sonda do řad zástupců nezávislé profesionální scény. Musím tedy konstatovat, že jedna z hlavních tezí mé práce byla rovněž potvrzena a asociace vznikla samovolným mechanismem fungujícím na bázi odhodlání a zanícení členů Přípravného výboru AND bez hlubší předprojektové přípravy, což by mělo následovat v dalších plánech AND ČR. Sama si netroufám odhadnout zdali tento „obrácený“ projektový postup je správný, ale jsem si jistá, že přesně definuje vášnivou a pružnou povahu nezávislého profesionálního divadla, díky níž tato umělecká oblast je tolik progresivní a oproti „závislé kamenné“ scéně drží krok s divadlem světovým a českého diváka činí aktivního a sebevědomějšího. Pochopitelně tento

organický styl existence sebou nese i rizika, a to zejména, že bez pevné struktury, řádu a pravidel, se i ten nejodhodlanější a nejzapálenější organismus může brzy unavit, vyčerpat a selhat. Proto se musím částečně ztotožnit s vyjádřením Lucie Kašiarové, které vychází zejména z nedostatečné komunikace AND ČR napříč sektorem, bez členské selekce, který hodlá zastupovat. Což rovněž potvrzuje i moje poslední výzkumná teze, v níž předpokládám, že asociace aktuálně funguje na svobodné a dobrovolné bázi, což obnáší i specifický způsob řízení, který v poslední kapitole definuji a podávám návrh na jeho zlepšení.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Knižní publikace:

BENDOVÁ, Klára. Základy projektového řízení. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024431246.

DVOŘÁK, Jan. Malý slovník managementu divadla: příručka pro organizátory, producenty, manažery, produkční, studenty a adepty studia divadla, kultury a umění. Praha: Pražská scéna, 2005. Teatrologie. ISBN 8086102491.

DVOŘÁK, Jan. Alt.divadlo: slovník českého alternativního divadla. V Praze: Pražská scéna, 2000. ISBN 8086102130.

KAISER, Michael M. Strategické plánování v umění: praktický průvodce. Praha: Institut umění - Divadelní ústav v Praze, 2009. ISBN 9788070082362.

RICHTER, Luděk. Praktický divadelní slovník. Praha: Dobré divadlo dětem, 2008. ISBN 9788090297586.

VEBER, Jaromír. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072612000.

Diplomové práce:

KOENIGOVÁ, Šárka. Marketing divadla. Brno, 2006. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/hotova_diplomova_prace.pdf Diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně. Vedoucí práce Ing. Alena KLAPALOVÁ.

Internetové zdroje:

Culture.net.cz: Otevřený dopis radnímu Janu Wolfovi [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/otevreny-dopis-radnimu-janu-wolfovi-ve-veci-hodnoceni-grantu-hmp-v-oblasti-kultury-a-umeni-2016/n:18831/>

IDU: Mapování potřeb v oblasti kulturních a kreativních průmyslů [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.idu.cz/cs/mapovani-potreb-v-oblasti-kulturnich-a-kreativnich>

Program na podporu současného tance: Vize tance [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <https://www.google.cz/#q=program+na+podporu+soucasneho+tance>

Divadelní noviny: Večírek nezávislého divadla [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/tip-na-nedeli-vecirek-nezavisleho-divadla>

Culture.net.cz: Mapování potřeb nezávislého divadelního sektoru v hl.m. praze [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/mapovani-potreb-nezavisleho-divadelniho-sektoru-v-hl-m-praze/n:13317/>

Divadlo.cz: Večírek nezávislého divadla vol.2 [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadlo.cz/vecirek-nezavisleho-divadla-vol-2>

Nákladové nádraží Žižkov: Home [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://nakladovenadrazizizkov.com/cs>

NFA: Nová sezóna na NNŽ [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://nfa.cz/cz/o-nas/aktuality/?a=13580-nova-sezona-na-nakladovem-nadrazi-zizkov-zacne-v-kvetnu>

Divadelní noviny: Návrh systémové optimalizace pražské divadelní sítě [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/navrh-systemove-optimalizace-prazske-divadelni-site>

Divadelní noviny: Byla ustanovena Asociace nezávislých divadel ČR [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.divadelni-noviny.cz/byla-ustanovena-asociace-nezavislych-divadel-cr>

Docplayer: Jana Ledvinová [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/18324076-Jana-ledvinova-zaklady-fundraisingu-www-fundraising-cz.html>

EDICE bOX: Bohumil Nekolný - Divadelní systémy a kulturní politika [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://host.divadlo.cz/box/clanek.asp?id=12180>

Amatérská scéna: Amatérská nebo nezávislá scéna? [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.amaterskascena.cz/clanek/amaterska-nebo-nezavisla-scena-110928225010.html>

Nová síť: network [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://novasit.cz/network>

Místní kultura: Aktuální stav dialogu o kulturních politikách v Praze a Brně [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.mistnikultura.cz/dobra-prace-rozpacitost-i-otevrena-kritika-aktualni-stav-dialogu-o-kulturnich-politikach-v-praze-a>

Brno kulturní: kdo jsme [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.brnokulturni.cz/kdo-jsme/>

Asociace profesionálních divadel České republiky: O asociaci [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.asociacedivadel.cz/>

Amatérská divadelní asociace: O asociaci [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.ada-divadlo.cz/>

Herecká asociace: O asociaci, stanovy [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.hereckaasociace.cz/o-herecke-asociaci/>

Vize tance: O asociaci [online]. [cit. 2016-08-05].

ACT: Regionalgrupp/zentralschweiz [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.a-c-t.ch/de/second-m/regionalgrupp/zentralschweiz>

C.RE.S.CO: Statuto [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.progettocresco.it/statuto.php>

ACT Association: statute [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <http://www.actassociation.wordpress.com>

IETM: Members [online]. [cit. 2016-08-05]. Dostupné z: <https://www.ietm.org/en/liste-membres>

Přílohy

1 7 otázek pro Radu AND

1. Spolek nese název Asociace nezávislých divadel ČR. Můžete podrobněji vysvětlit v čem spočívá nezávislost subjektu (sami definujete nezávislost jako subjekt nezřizovaný veřejnou samosprávou, ovšem jejich závislost zůstává na grantové podpoře, neměl by být pro přesnost vymezení název upraven kupř. Asociace nezřizovaných divadel?)
2. Jedná-li se o nezávislá profesionální divadla, pokud ano, na základě čeho bude posuzována profesionalita takového subjektu
3. Vize projektu. Krátce popište dílčí projekty a jejich cíle a priority včetně popisu zainteresovaných stran
4. Koho bude asociace zastupovat? Jste sdružení založené na členství, jaká jsou kritéria pro výběr členů, podle čeho byli vyhledáváni (oslovováni) budoucí členové
5. Na jaké cílové subjekty chce toto sdružení primárně působit (média, vládní subjekty, nevládní subjekty, komerční sektor...)
6. Vyberte alespoň tři podle vás hlavní krátkodobé cíle asociace a přidružte k nim nástroje potřebné k jejich naplnění
7. Kde vidíte AND za pět let

1.1 Hanka Svobodová, revizor AND ČR

1. Nevidím s označením "nezávislý" žádný problém. Grantová podpora (na rozdíl od finančních příspěvků organizací zřizovaných subjekty veřejné správy na jakékoliv úrovni) není věcí samozřejmou, tj. musí se o ně pokaždé znovu zažádat. A taky nemusí. A subjekty mohou a nemusí peníze z grantu dostat (rozdíl mezi jednotlivými grantovými obdobími může být i 100 % - tj. jednou všechno, jednou nic). Každý subjekt je de facto závislý na nějakém finančním zdroji, aby mohl fungovat. To už je pouze slovíčkaření a eventuální změna mi přijde bezpředmětná.
2. Profesionalita obecně se těžko určuje, to je samozřejmé, ale subjekty působící v kultuře - a v divadlech především - mají v naprosté většině sami ujasněno, zda se pohybují na amatérské či profesionální úrovni. V případě, že ne, předpokládám, bude hlavními rozlišovacími kritérii, zda divadelní činnost je hlavní náplní subjektu, zda její členové mají nějaké umělecké vzdělání atp. Myslím, že nerozhodných/sporných případů se vyskytne minimum a budou se řešit jednotlivě, nikoliv na obecných pravidlech.
3. Všechny hlavní body lze najít v tiskových zprávách, vyjádřeních či zápisu z ustavující členské schůze, tady bych je jen zkopírovala.
4. Členové byli osloveni na základě své činnosti - kdo se v divadelním prostředí pohybuje, má o dění v ČR určitou představu a zná různé divadelní spolky v různých městech. je to vlastně velmi prozaické - zakládající členové přicházeli každý se svými tipy, o kom slyšeli, kdo kde působí atd. Asociace bude primárně zastupovat své členy, to je samozřejmé (žádná speciální výběrová řízení na členství nejsou, jen ten prvek nezávislosti a profesionality). Na druhou stranu při jednání s veřejnou správou apod. bude AND zastupovat celý sektor nezávislých divadel. Rozdíl bude pouze v tom, že budou-li se provádět výzkumy, nebo šetření atp., informace a výsledky budou primárně k dispozici právě členům, jelikož oni svými členskými příspěvky se na realizaci této činnosti (výzkumů) podíleli.

5. Myslím, že nejideálněji na všechny. :) V první řadě ale asi na subjekty veřejné správy, protože byrokratické překážky bývají častým kamenem úrazu při fungování nezávislých subjektů.
6. AND má v současné chvíli stanoveny spíše vize a dlouhodobé cíle, ze kterých se postupně budou vyčleňovat úkoly krátkodobější. Hlavními cíli jsou např. v Praze zapojit se do nastavení grantové politiky města i do grantové politiky státu (granty MKČR) jako takové. V zájmu činnosti ale např. stojí i účast na vytváření kulturní strategie do roku 2030, které právě vzniká. O nástrojích, kterými chceme našich cílů dosáhnout - hlavním nástrojem je zejména vůbec začít komunikovat s danými subjekty veřejné správy, protože ta (rozuměj komunikace) ze strany nezávislých divadel byla doposud minimální. Jelikož jsme na počátku své činnosti, dáváme o sobě zatím vědět, další nástroje dosažení našich cílů budou závislé od toho, kdo bude naším členem, jaké budeme mít finanční a personální zdroje atd. - ale to je spíš věcí následujících měsíců.
7. Vidím AND na pozici ustáleného subjektu, jehož členy je alespoň 50 % nezávislých divadel ČR a který má stabilní pozici při vyjednávání se subjekty veřejné správy na místní i státní úrovni. Vidím ji jako subjekt, který dokáže být pro nezávislá divadla s omezenými personálními možnostmi dobrým poradcem právě ve věcech komunikace s veřejnou správou, ale třeba i s médií. °

To je zhruba asi tak všechno, co bych v tohle chvíli mohla napsat.

nad některými otázkami by bylo potřeba se intenzivněji zamyslet, ale vlastně v mnoha ohledech ještě nejsou všechny okolnosti fungování a směřování AND natolik specifikované, ustavené atd., že to ani nemá smysl něco vymýšlet (např. nástroje na uskutečňování krátkodobých cílů, které teprve samy krystalizují).

Co se týče náplně činnosti na mé pozici revizora - budu kontrolovat správné hospodaření organizace. Prozatím pracujeme hlavně s členskými příspěvky, uvidíme, z jakých zdrojů a jak bude naše činnost financována dále.

1.2 Jan Žůrek, člen Rady ANDČR

1. Domnívám se, že nezávislost by měla sledovat široké spektrum subjektů na poli současného divadla, nového cirkusu i tance, které doposud nejsou zastoupeny žádným jiným oborovým sdružením (anebo se jím necítí zastoupeny). Alternativní termín nezřizovaných bohužel plně nepokryje některé obecně prospěšné společnosti (DRAK, Klicperovo divadlo), stejně tak se domnívám, že nemluvíme za komerční sektor (byť některé s.r.o. Svou právní formou také automaticky nereprezentují komerční divadlo).
2. Na toto dle mého neexistuje stoprocentní odpověď. Na MKČR při rozdělování grantů v profesionálním umění hrálo například roli, že subjekty neúčinkuje na přehlídkách amatérského divadla, lze také použít pravidlo vzdělání v oboru, které ovšem také vždy nepostačí.
3. Myslím, že je dobře popisují již tiskové zprávy. Za sebe k tomu dodám jen to, že jsem zastávce zúžení agendy na menší množství konkrétních cílů sledovaných po určitá časová období, než sledování tak rozsáhlé agendy, jak je tomu doposud.
4. V současné době by se o existenci asociace mělo dát vědět širokému spektru aktérů napříč celou republikou. Myslím, že v budoucnu by asociace měla především sloužit svým členům (čili nečlen by měl mít i zájem být členem), ovšem v současné době jde především o lobbying za obor samotný (mj. V opozici proti silnému lobby příspěvkových divadel).
5. V současné době jde především o působení na samosprávy (prozatím hlavně Praha), dále MKČR a případně i vládu.
6. Divadlo Komédie – vyřešení stávajícího stavu a otevřené výběrové řízení na provozovatele (tlak na Prahu, organizace otevřené diskuze) Zákon o veřejnoprávních institucích v kultuře – ovlivnit jeho podobu tak, aby bral v potaz také existenci jiných subjektů, než stávajících příspěvkovek

Rozvoj vzdělávacích aktivit pro kulturní management – program, který by

umožňoval vzdělávání managementu nezávislých divadel (ESF, Fond dalšího vzdělávání, aj.)

7. Etablovaná organizace, která je zastoupena v řadě klíčových poradních rad (grantové komise, odborné komise), jejíž agendou je kromě aktivního lobby také soustavná vzdělávací činnost.

Svou roli vnímám v návaznosti na reflexi potřeb subjektů, které působí mimo Prahu a také v návaznosti na své aktivity v dalších organizacích (Institut umění – Divadelní ústav, Visegrad Dance Platform?, aj.). Chtěl bych aktivně ovlivňovat perspektivu asociace tak, aby byla schopná vnímat scénu nezávislého divadla v rámci celé ČR a s vědomím mezinárodního kontextu. Konkrétní agendu teprve asi získám – nyní např. Posíláme dopis na Visegradský fond s žádostí o úpravu některých pravidel u VARP.

1.3 Lenka Koliňová Havlíková, místopředsedkyně Rady AND ČR

1. Nezávislost subjektu opravdu definujeme tím, že je subjekt nezřizovaný. Pojem nezávislé divadlo je takto vžitý a společensky srozumitelný.
2. Profesionální divadlo je jednoduše divadlem vytvářeným profesionály v oboru, jak uměleckými, tak z dalších profesí, jedná se tedy o lidi, kteří se divadlem živí a věnují mu každodenní práci, vytvářejí inscenace, které pravidelně provozují a na které si diváci kupují vstupenky. Další definice myslím není potřeba.
3. Vize projektu je popsána v Preambuli ke Stanovám subjektu. AND byla založena s cílem definovat a obhajovat zájmy sektoru nezávislého divadla, jak směrem ke státní samosprávě, tak směrem k veřejnosti. V současné chvíli je základním cílem navázat komunikaci se státní správou na zpřesnění nastavení grantových systémů, dlouhodobě chceme také ovlivňovat kulturní politiku jak státu, tak dalších správních celků, zejména ve smyslu kontinuity politických rozhodnutí. V oblasti kultury dlouhodobě chybí koncepční politické rozhodování, nejsou vyřešeny otázky vícezdrojového financování a také zajištění dostatečných zdrojů na financování živé kultury. Dalšími cíli AND je v oblasti divadla dosáhnout větší prostupnosti divadelní sítě a transparentnosti konkurzů na divadelní budovy. Směrem k členům AND je cílem asociace podporovat spolupráci mezi divadly, poskytovat poradenství, případně podporovat aktivity v oblasti vzdělání divadelních odborníků. Důležité je také shromažďovat data z oboru, vypracovat analýzy současného stavu.
4. Aby byla činnost AND účinná, je zapotřebí co nejširší členské základny. AND je otevřená platforma, ke členství se mohou nadále hlásit divadla z celé republiky.
5. Primárně chce AND působit na veřejnou samosprávu.
6. Osobně považuji za nejdůležitější vůbec zmapovat situaci v sektoru a vypracovat její analýzu, to znamená jednak vlastní sběr dat (informace od členů a dalších divadel), zahrnout stávající průzkumy vypracované státní samosprávou. Teprve na základě analýzy mohou být stanoveny dlouhodobé cíle.

Dalším důležitým bodem, který si zasluhuje zvláštní pozornost je situace v regionech, kde se nezávislé divadlo nalézá ještě v obtížnější situaci než v hlavním městě.

Nejkonkrétnějším krátkodobým cílem je zachování budovy Divadla Komédie pro divadelní provoz.

7. Za pět let bude AND zastupovat většinu divadel nezávislého sektoru, bude silným a sebevědomým partnerem státní samosprávě, grantové systémy budou v té době už evaluovány, budou existovat transparentní a účinné nástroje kulturní politiky, pozvolna bude řešeno podfinancování sektoru

1.4 Štěpán Kubišta , předseda Rady AND ČR

1. Nezávislé divadlo je standardně používaný termín. Pro většinu osob, které se v oblasti divadla pohybují, je tato definice snad dostatečná. Sami jsem ale cítili potřebu pojem ještě více definovat a proto hovoříme o divadlech, která nejsou zřizována státní správou, ani samosprávou. Je zřejmé, že i tato divadla jsou závislá na veřejných prostředcích z grantových řízení. V tomto pojmenování se samozřejmě nejedná o nezávislost finanční, ale o nezávislost na veřejné správě a tedy také, bohužel ještě i v naší republice (jak je známo z mnoha i nedávných divadelních kauz), o nezávislost v tvorbě.
2. Doufám, že i toto je zcela zřejmé. Profesionální divadlo není divadlo volnočasové, tedy amatérské. Pokud se přidržím toho nejběžnějšího výkladu, který by měl platit i pro divadlo (ač ne vždy to platí), profesionál je odborník, který svou profesi vykonává za úplatu.
3. Prvním dílčím projektem je přesvědčit divadla, že činnost Asociace je něco co má smysl. A že se jedná o práci společnou všech členů. Že jedině, když každý bude mít zájem na uskutečněných dalších vytyčených cílů, budeme schopni je splnit a pomoci našemu oboru.
4. Chceme a bude zastupovat všechna divadla, soubory a projekty, které nejsou zřizovány veřejnou správou a budou mít na činnosti asociace zájem.
5. V první řadě je třeba se obrátit dovnitř na členy. Zjistit potřeby, touhy. Najít společnou řeč a společné jmenovatele. Pak budeme hledat partnery pro řešení našich potřeb na všech stranách. Od ministerstva, přes média až po komerční partnery.
6. Mé osobní:

Najít společnou řeč a společné potřeby členů AND.

Nutit orgány státní správy a samosprávy k nefinančním způsobům podpory kultury. Nástrojem je specifikace těchto nefinančních potřeb a jejich komunikace s příslušnými úřady.

Advokacie oboru. Pomocí sběru dat od členů Asociace doložit význam činnost.

7. Asociace je oslovována ke spolupráci na tvorbě a konzultaci připravovaných grantových i kulturních politik. Asociace doporučuje členy grantových komisí. Asociace vydává ročenku s kompletní správou o činnosti svých členů. Asociace....

2 Odpověď na dopis Přípravného výboru Asociace profesionálních nezávislých divadel

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Jan Wolf

Radní pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví a cestovní ruch

V Praze dne 24. března 2016

Věc: Odpověď na dopis Přípravného výboru Asociace profesionálních nezávislých divadel

Vážení členové přípravného výboru Asociace profesionálních nezávislých divadel,

Vaším dopisem ze dne 2. 2. 2016, kterým vyjadřujete kritické připomínky k proběhnuvšímu grantovému řízení v oblasti kultury a umění na r. 2016 jsme se já i odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP velmi podrobně zabývali. O stanovisko k němu byli rovněž požádáni členové Grantové komise – stanovisko „divadelní sekce“ GK pánů Mgr. Vlastimila Ježka a MgA. Daniela Příbyla a stanovisko člena „taneční sekce“ p. Tyce, Vám posílám v příloze.

Vaše kritické připomínky lze rozčlenit do následujících okruhů:

1. Neaktualizovaná Koncepce kulturní politiky na léta 2016 – 2021, nejsou tedy jasná kritéria, pravidla a priority GK a z toho vyplývající
 - Posun ke klasickým divadlům
 - Podpora divadlům podnikatelského sektoru
 - Podpora divadel, kde je potřeba změny a tím zakonzervování jejich situace
2. Rychlé aktualizování Grantového systému hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění v r. 2015 bez veřejné debaty a oponentury
3. Způsob jmenování členů a hodnotitelů GK, anonymita hodnotitelů, na čí popud jmenování, jejich odborná způsobilost
4. Razantní obměna GK – není zachována kontinuita rozhodování a kontinuita zhodnocení investovaných finančních prostředků
5. Nesoulad slovních hodnocení a neadekvátní příspěvek

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Jan Wolf

Radní pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví a cestovní ruch

6. Diskuze o budoucnosti kultury, snaha podílet se na vzniku strategické koncepce kultury na další léta

Ad 1. Stanovisko v této věci je dostatečně formulováno v komentáři pánů Ježka a Přibyla. Chtěl bych jen připomenout, že při posuzování grantů v oblasti kultury a umění je dle minulého (na léta 2010 – 2015) i současného Grantového systému (na léta 2016 – 2021) rozhodujícím kritériem kredibilita žadatele, tedy zhodnocení jeho dosavadní činnosti, ekonomické parametry projektu, jeho kvalita umělecká, jeho jedinečnost a připravenost.

Ad 2. Grantový systém hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění na léta 2016 – 2021 nedoznal změn v oblasti obsahové, ale pouze v oblasti formální. Hlavní město Praha bylo – v souvislosti s končícím termínem notifikace dosavadního Grantového systému Evropskou komisí ke dni 31. 12. 2015 - povinno zpracovat do Grantového systému nový předpis Evropské komise č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (tzv. bloková výjimka) a nová ustanovení zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, upravující dotace a návratné finanční výpomoci.

Změny v Grantovém systému vyplývají z taxativních ustanovení práva Evropského společenství a ze zákona ČR a jejich aplikace nemůže být předmětem jakýchkoliv veřejných debat či diskuzí.

Ad 3 a 4. Způsob jmenování členů Grantové komise i expertních hodnotitelů je shodně upraven předchozím Grantovým systémem na léta 2010 – 2015 jako novým Grantovým systémem na léta 2016 – 2021.

Členové Grantové komise jsou (a vždy byli) jmenováni Radou HMP na návrh Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví, cestovní ruch, a zahraniční vztahy ZHMP, a to s využitím doporučení odborné veřejnosti, odborných institucí a členů Výboru pro kulturu. Stalo se tak i tentokrát – zastupitelé (členové výboru) jednali se zástupci odborné veřejnosti o možných členech komise (např. MgA. Přibyl byl navržen dřívějším členem komise p. Kubištou, podnět na jmenování pana Týce je popsán v jeho stanovisku).

Grantová komise pak vybere a schválí za každý obor nejméně pět expertních hodnotitelů, jejichž úkolem je podílet se na prvním kole hodnocení. Stejným způsobem byli expertní hodnotitelé vybíráni i dle předchozího Grantového systému – tehdy i nyní záleží na odborné erudici členů Grantové komise, jejich orientaci v daném oboru, koho si vyberou ke spolupráci.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Jan Wolf

Radní pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví a cestovní ruch

Konec konců výběr kvalifikovaných odborníků je v zájmu členů Grantové komise, protože na základě jejich odborného hodnocení zpracovávají konečné zdůvodnění o přidělení či nepřidělení grantu, za které jsou před veřejností odpovědní. Jména expertních hodnotitelů nejsou zveřejňována záměrně, protože tlak na ně v průběhu posuzování projektů a následná kritika po zveřejnění výsledků (v některých případech velmi nevybíravá) v poměrně úzkém profesním okruhu, by ve svém důsledku vedla ke značné neochotě podílet se na hodnocení grantových projektů. Za každý obor tedy před veřejností vystupují dva členové Grantové komise, kteří stanoviska obhajují.

Členové Grantové komise jsou jmenováni na období 3 let s možností opětovného jmenování na jedno další 3leté volební období. Jedná se o zásadu všech grantových řízení i o právo nového zastupitelstva jmenovat nově složené komise. V žádném případě nemůže být členství v komisích trvalé, a to ani v zájmu „kontinuity zhodnocení investovaných finančních prostředků“. Naopak obměna hodnotitelů a nové názory na kulturní scénu povedou k jejich větší variabilitě a rozšiřování nabídky kulturních projektů veřejnosti.

Ad 5. I minulá Grantová komise řešila problém kvalitních projektů, jejich vysokého bodového ohodnocení a (ne)adekvátní finanční dotace. Pokud nebude při přiznávání grantové částky postupováno aritmetickým způsobem, tj. pokud počet přidělených bodů nebude roven procentnímu podílu požadovaných finančních prostředků (což si nepřála minulá ani současná Grantová komise), budou vždy někteří příjemci grantů nespokojeni.

Ad 6. V současné době probíhají práce na aktualizaci kulturní politiky. Je ustavena pracovní skupina, která definuje východiska pro tvorbu koncepce kulturní politiky, její základní témata a cíle. Zpracovatelem koncepce je Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. První pracovní verze textu bude hotova cca v polovině měsíce května a předložena do oponentního řízení. Vítám tedy váš zájem podílet se na vzniku strategické koncepce kultury na další léta a navrhuji vám, abyste ze svých řad doporučili hl. m. Praze cca pět zástupců, kterým zpracovanou první pracovní verzi aktualizované kulturní politiky hlavního města Prahy předáme k připomínkám. Bude pak jen na vás, jakým způsobem a v jaké šíři se do oponentního řízení zapojíte.

Věřím, že touto spoluprací dospějeme k vytvoření živého a použitelného strategického dokumentu pro celou kulturní oblast hlavního města Prahy.

S pozdravem

Přílohy:

1. Stanovisko členů Grantové komise p. Ježka a Příbyla
2. Stanovisko člena Grantové komise p. Týče

Mariánské nám. 2, Praha 1, tel.: +420 236 002 134, www.praha.eu

3 Asociace nezávislých divadel - Manifest

V současné době chybí v České republice platforma, která by formulovala a prosazovala zájmy sektoru nezávislých divadel napříč žánry, navázala kontakt se státní správou a zastřešovala vzájemnou komunikaci těchto divadel. Proto jsme se rozhodli iniciovat vznik Asociace nezávislých divadel (AND) jako otevřeného sdružení divadelních subjektů, produkčních domů i jednotlivých tvůrců, působících v oblasti divadel nezřizovaných státní správou napříč celou republikou. Naším cílem je poskytnout zázemí pro sběr dat a jejich analýzu, výměnu informací a zkušeností mezi divadly, působit na jednotlivé články státní správy v oblasti legislativy a kulturních politik. Primárním zájmem neziskového sektoru je transparentnost prostředí a podmínek, v nichž je vyvíjena veřejně prospěšná umělecká činnost.

Naším cílem je:

- Obhajovat zájmy členů asociace na všech úrovních jednání se státní správou a samosprávou, být platformou pro diskusi o těchto zájmech a jednotným mluvčím směrem k veřejnosti.
- Usilovat o kontinuitu politických rozhodnutí v oblasti divadelní kultury a zabývat se jejich monitoringem;
- Navázat komunikaci se všemi stupni státní správy a přispívat ke zlepšení kulturní politiky, tedy podílet se odborným hlasem na tvorbě regionálních, krajských i celostátních kulturních koncepcí;
- Hledat systémové řešení tzv. vícezdrojového financování a nastavení legislativních procesů;

- Podílet se na zvýšení transparentnosti a na koncepci grantových systémů a konkurzů na stávající budovy, usilovat o nominace zástupců asociace do grantových a výběrových komisí a tím prosazovat přístupnost stávající divadelní sítě;
- Posílit vazby mezi kulturou a oblastí vzdělávání a rovněž vazby mezi kulturou a byznysem;
- Podporovat vztahy a spolupráci mezi divadelními subjekty v rámci celé republiky, prosazovat systémové financování nadregionálních aktivit;
- Usilovat o podporu širší propagace sektoru v rámci možností v gesci státu, krajů, měst a obcí, působit na sektor veřejnoprávních médií a vyžadovat jejich podíl na kulturním vzdělávání;
- Iniciovat oborové vzdělávací aktivity pro své členy;
- Komunikovat a spolupracovat se stávajícími profesními organizacemi v ČR k dosažení cílů a vizí.

Přípravný výbor AND:

Lenka Koliňová Havlíková, Štěpán Kubišta, Šárka Pavelková, Jakub Vedral

4 Asociace nezávislých divadel - Preambule

V současné době chybí v České republice platforma, která by formulovala otázky smyslu a postavení nezávislého divadla napříč žánry, jehož podstatou je pohotovost v reakcích na společenská témata, překračování dočasných trendů a poryvů. Nezávislé divadlo je živým účastníkem života společnosti, který probouzí, zpochybňuje, podněcuje. Nezávislé divadlo je velmi často důležitým ambasadorem české kultury v zahraničí. Je proto zapotřebí prosazovat jedinečnost sektoru nezávislých divadel, navázat kontakt s veřejnou správou a zastřešovat vzájemnou komunikaci těchto divadel. Proto jsme se rozhodli iniciovat vznik AND jako otevřeného sdružení divadelních subjektů, produkčních domů i jednotlivých tvůrců, působících v oblasti divadel nezřizovaných veřejnou správou napříč celou republikou a ve společných otázkách komunikovat i s dalšími divadelními subjekty. Naším cílem je poskytnout zázemí pro sběr dat a jejich analýzu, výměnu informací a zkušeností mezi divadly, působit na jednotlivé články veřejné správy v oblasti legislativy a kulturních politik. Primárním zájmem neziskového sektoru je transparentnost prostředí a podmínek, v nichž je vyvíjena veřejně prospěšná umělecká činnost.

Naším cílem je:

1. Obhajovat zájmy členů asociace na všech úrovních jednání s veřejnou správou, být platformou pro diskusi o těchto zájmech a jednotným mluvčím směrem k veřejnosti.
2. Usilovat o kontinuitu politických rozhodnutí v oblasti divadelní kultury a zabývat se jejich monitoringem;

3. Navázat komunikaci se všemi stupni veřejné správy a přispívat ke zlepšení kulturní politiky, tedy podílet se odborným hlasem na tvorbě regionálních, krajských i celostátních kulturních koncepcí;
4. Hledat systémové řešení tzv. vícezdrojového financování a nastavení legislativních procesů, usilovat o zvýšení podpory živého umění obecně;
5. Podílet se na zvýšení transparentnosti a na koncepci grantových systémů a konkurzů na stávající budovy, a s nimi související složení grantových a výběrových komisí, prosazovat prostupnost stávající divadelní sítě;
6. Posílit vazby mezi kulturou a oblastí vzdělávání a rovněž vazby mezi kulturou a byznysem;
7. Podporovat vztahy a spolupráci mezi divadelními subjekty v rámci celé republiky, prosazovat systémové financování nadregionálních aktivit;
8. Usilovat o podporu a širší propagaci sektoru v rámci možností v gesci státu, krajů, měst a obcí, působit na sektor veřejnoprávních médií a vyžadovat jejich podíl na kulturním vzdělávání;
9. Iniciovat oborové vzdělávací aktivity pro své členy;
10. Komunikovat a spolupracovat se stávajícími profesními organizacemi v ČR k dosažení cílů a vizí.

V Praze dne 22. 3. 2016

Přípravný výbor AND:

Lenka Koliňová Havlíková, Štěpán Kubišta, Šárka Pavelková, Jakub Vedral

Dále se připojují:

Petr Boháč – Spitfire Company

Kateřina Bohdalová, Petr Hašek - Geisslers Hofcomoedianten

Martina Schlegelová – Divadlo Letí

Jakub Čermák, Barbora Mitošinková, Viktor Filip – Venuše ve Švehlovce

Tereza Sochová - Cabaret Calembour

Vojtěch Bárta – Chemické divadlo

Petr Prokop – Vosto5

Jaroslav Raušer - Move Association

Ivo Kristián Kubák – Vila Štvanice / Tygr v tísní

Tereza Marečková – Masopust

5 Sonda do řad zástupců nezávislých profesionálních divadel červenec 2016

„Proč ALT@RT / Studio ALTA nevstoupilo do AND. Vznik AND byl pro nás velmi překvapivý a rychlý. Není nám jasné, se kterými nezávislými divadly byla potřeba vzniku a forma AND konzultována. Jsme organizace, která spolupracuje s širokou škálou nezávislých umělců a společensky angažovaných NNO, kterým dlouhodobě nasloucháme a pod jednou střechou se snažíme nacházet vzájemné porozumění a funkční řešení potřeb všech těchto různorodých uskupení. Je to práce vyžadující trpělivost, schopnost naslouchat a následně definovat a sdílet rozhodnutí, která mají dopad na celou komunitu.

Má-li vzniknout jakási zastřešující oborová platforma, pak její hodnotu vnímáme v tom, že by měla zastupovat, hájit požadavky a potřeby ještě mnohem větší skupiny organizací než v této chvíli pokrývá jakákoli jiná struktura. Je pro nás překvapivé, že zástupci vzniklé AND iniciovali vznik takto zásadní organizace, aniž by předem zmapovali reálnou situaci nezávislých divadel. (Nebo nám tato skutečnost není známa a nebyla ani odprezentována samotným iniciačním týmem na ustavující schůzi.) Otevřeně bylo řečeno, že přípravný výbor AND vychází pouze z vlastních subjektivních zkušeností. Troufáme si tvrdit, že to může udělat skupinka nadšenců, kteří se vrhají do realizace svého projektu, nýbrž nikoli zástupci asociace, která má reprezentovat celou šíři nezávislého divadelního sektoru na politicko- společenské úrovni.

Není nám zřejmé, jakým způsobem budou vybírána témata, řešeny problémy, akutní situace, definovány vize a potřeby, které bude AND veřejně či politicky hájit a za které bude lobovat.

Nebyl odprezentován žádný kontrolní systém, který by zabránil subjektivnímu výběru lobbistických

témat ve prospěch jednotlivce nebo úzké skupiny lidí. Zároveň navrhovaný způsob přijímání nových členů považujeme za nedostačující. Organizace tohoto

typu by měla aktivně vyhledávat další členy a komunikovat důležitost její existence, protože její smysluplnost se odvíjí právě od široké a aktivní členské základny, která je schopná dojít ke společnému konsenzu. AND by dle našeho názoru měla být organizací pod vedením důvěryhodné osobnosti, která nebude hájit své osobní zájmy, ale bude citlivě a vnímavě naslouchat skutečným, neustále se měnícím potřebám celého sektoru nezávislého divadelního umění. Měla by to být zastřešující a sjednocující organizace, která je schopná intenzivního dialogu s již existujícími subjekty v daném sektoru, dokáže formulovat potřeby sektory a ty dále komunikovat a hájit na úrovni politické a společenské. Vzhledem k tomu, že stávající iniciátoři AND nedokázali rozptýlit pochybnosti subjektů již působících v daném sektoru, máme výrazné pochybnosti o jejich schopnosti hájit potřeby sektoru navenek.

Celkově hodnotíme předložený návrh fungování AND jako nepřipravený, s nejasnou strategií vnitřní i vnější komunikace, s málo definovaným systémem řízení a kontroly. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli nevstoupit do AND. Věříme, že náš postoj se s odstupem času a konkrétním vývojem AND může změnit.“
Lucia Kašiarová, Alt@RT z.s.

„Přihlášku do AND ČR jsem Šárce Pavelkové zasílal poštou v 1. polovině července. Zatím jsem nedostal potvrzení o přijetí nebo schválení žádosti. Předpokládám, že v tuto chvíli ještě nejsem členem Asociace a stane se tak v nejbližších dnech.“TEĎ! Divadlo vstupuje do Asociace nezávislých divadel se záměrem podpořit myšlenku na budování profesní asociace zaštiťující a hájící zájmy nezávislých divadel na území České republiky a aktivně se podílet na jejím rozvoji. Od AND ČR očekávám, že se bude svědomitě řídit stanovami zapsaného spolku a vyvine maximální úsilí, aby byl naplněn jeho účel, který je definován v Článku II. Stanov asociace nezávislých divadel ČR, z.s. Komunikaci v rámci AND ČR považuji za zásadní nástroj pro dosažení cílů stanovených AND ČR. Předpokládám, že zabere nějaký čas, než se podaří najít a vyladit optimální způsob komunikace. Očekávám, že zápisy a důležitá sdělení budou napsané jasně a srozumitelně. Informace budou sdělovány jak prostřednictvím e-mailu, tak i na facebookové stránce AND ČR. Byl bych rád, aby zápisy měly jasně

stanovenou formu a strukturu. Pokud jsou v zápisech uvedeny konkrétní události, např. schůzka, mělo by být v zápisu uvedeno kdo a s jakým konkrétním cílem na schůzku jde. V následujícím zápisu by nemělo chybět shrnutí a vyhodnocení průběhu setkání včetně plnění stanovených cílů.

Jsem toho názoru, že je naprosto nevyhovující, aby byly v zápisech uváděny pouze křestní jména osob, např. "Dne 20. 6. se Šárka a Lenka zúčastnily setkání s Janem Burianem a senátorem Šestákem..." (zápis z druhé rady - citaci si uprav sama) AND ČR má důležité poslání, a proto se domnívám, že je nutná naprostá důslednost v dodržování pravidel komunikace uvnitř i vně asociace." Hanuš Jordán, TEĎ!Divadlo

Herecká asociace a Asociace nezávislých divadel (HA a AND)

„Herecká asociace vítá vznik AND jako nezbytnou součást občanské společnosti, které není lhostejný úpadek tvorby v naší zemi ve prospěch trhu. Nachází v programu AND (jenž je v mnoha směrech totožný s aktivitami HA) - dalšího partnera pro jednání s orgány státní samosprávy, a to jak na vládní tak na regionální úrovni, která mají za cíl prosadit absentující legislativu podpory divadel a hereckých souborů (ať už v oblasti systémové, či ekonomické). Zákon o kultuře, zákon o divadle, zákon o VKI, transformace pražských divadel, financování kultury v regionech apod. - jsou v tomto smyslu nejpálčivější dluhy státu vůči nám.

Osobní účast prezidenta HA na ustavující Valné hromadě AND srozumitelně vyjádřila vstřícnost pro vzájemnou komunikaci a především spolupráci. Prezidium HA již velmi konkrétně spolupracuje s Asociací profesionálních divadel (APD) – prezident je stálým hostem na všech jejich valných hromadách, kde jsou ředitelé při hledání řešení aktuálních problémů v jednotlivých souborech - kolegové (nikoli oponenti) HA.

AND vnímá Herecká asociace rovněž jako potřebnou platformu - sjednocující velmi rozsáhlý, nezávislý segment českého divadla. V těchto kontextech HA nabízí AND možnost mít v prezidiu HA svého zástupce (aby se usnadnila lepší

komunikace a informovanost v obou asociacích).“ Jiří Hromada, Tereza Škorpilová, Herecká asociace z.s.

„K Asociaci jako takové, před měsícem mne Štěpán Kubišta žádal o konzultaci k jejímu smyslu a funkci, ale ještě k tomu nedošlo, takže ani já nemám dostatek informací. Každopádně obdobně sítě jsou důležité minimálně pro advokacii a lobby pro aktivity divadelního systému mimo veřejná divadla, ale i z hlediska profesních zájmů, mj. profesní statut umělce, sociální, penzijní záležitosti atd. Ty funkce mohou být mnohé, je důležité, co vlastně praxe těchto uskupení nejvíce postrádá. Např. stran financování či legislativy.“ Bohumil Nekolný, analytik IDU

„Nevstupujeme tam, protože členské příspěvky jsou na nás moc vysoké. Na grantech jsme letos dostali jen 65 000,- Kč od pražského Magistrátu, což je asi 15% oproti grantům minulý rok, a kdybych za těch 5 000,- Kč pro AND podpořil aspoň nějaké pravděpodobné a rychlé zlepšení situace, ok, ale takhle to považuji spíš za eliminační částku pro menší soubory a spolky (kterých znám desítky). Už takhle dělám produkční a administrativní práci v našem spolku z velké části dobrovolnicky, a na takový příspěvek nevidím v AND reálné výsledky. Vždyť dohodnout se na společném postupu můžeme i po jednom dvou podobných setkáních, jaké bylo ve Štvanici, a tato asociace může vystačit s pár tisíci na administrativní nejzákladnější body. Zajišťovat kancelář, stálého zaměstnance apod. by mi přišlo prospěšnější pro celkovou reflexi určité divadelní oblasti, a klidně reflexi produkční oblasti (myslím reflexi výzkumnou, vědeckou nebo poradní pro určité instituce a orgány). Ale aby můj hlas byl zastoupen z asi jedné čtyřicátiny u jedné organizace za pět tisíc ročně, když jsem neziskovka, to radši budu věci řešit sám za sebe.“ Alexej Byček Mime club z.s.

„Geisslers Hofcomoedianten se během posledních let vyšvihli mezi profesionální nezávislá divadla s domovskou scénou ve VILE Štvanice. Do Asociace nezávislých divadel ČR jsme vstoupili hned v první vlně. Institucionální podpora nám přijde vhod, protože se řadě věcí z oblasti managementu divadla stále ještě učíme, a tak doufám, že se budeme moct obracet s dotazy na zkušenější kolegy. Zároveň očekávám, že se k nám díky členství dostanou informace z branže, po kterých bychom se jinak museli pít. Mám na mysli všelijaké změny v legislativě,

grantové politice, možná do budoucna vznikne něco jako burza projektů, nabídky a poptávky apod., která by usnadnila komunikaci v rámci Asociace a podpořila networking. A v neposlední řadě očekávám, že AND ČR bude pracovat na zajištění co nejlepších podmínek pro nezávislá profesionální divadla při rozdělování peněz ze státního rozpočtu a na zlepšení jejich postavení v rámci všech divadel.

Líbilo by se mi, kdyby AND vydávala nějaký newsletter, samozřejmě elektronicky, s novinkami v podobě kratičkových odstavců s možností prokliku do celého článku, pokud mě to bude zajímat.

Výše členského příspěvku se mi zdá nicméně dost vysoká. A sice ze dvou důvodů: Nemám adekvátní představu o tom, jak moc budeme ze členství benefitovat a jestli se to takzvaně vyplatí. A pak jsou tu interní finanční důvody - operujeme zatím ze setrvačnosti s mnohem menším rozpočtem, než jaký by soubor našeho rozsahu a aktivit potřeboval a postupně se snažíme nastavit lepší ohodnocení umělců i provozní složky. Takže 10 000,- jsou pro nás velké peníze, které nepoužijeme tímto směrem. Věřím, že se tato situace změní, ale teď je to takto.

Přijde mi jako dobrý nápad hledat sponzorské firmy, aby se podílely na financování AND, které by nebylo tím pádem závislé pouze na členských příspěvcích." Kateřina Bohadlová Geisslers Hofcomoedianten z.s.

„Od AND si slibuji, že bude prolamovat ledy – a to asi dlouhodobě a opakovaně, protože se dá čekat jejich opětovné zamrzání – tj. že svou aktivitou pomůže posílit povědomí o nezávislých divadlech, zejm. v komunikaci s úřady, politiky a širší veřejností. Zdá se mi totiž, že jakkoli je to pro nás někdy těžko pochopitelné, řada zástupců těchto skupin (vč. tzv. odborníků!) často ani netuší, že nezávislé divadlo existuje. O jednotlivých scénách nemluvě.

Konkrétněji očekávám, že vzhledem k tomu, jak komplexní úkol si asociace v tuto chvíli vytyčuje, bude teprve muset situaci zmapovat a, jakkoliv to může znít školometsky, určit si priority, kterých lze za daných zdrojů (zejm. lidských) dosáhnout. Z mého pohledu se v tomto ohledu jeví jako nejdůležitější právě již zmíněné posílení povědomí o nezávislých scénách a souborech či zvyšování kompetencí lidí v oboru a podpora sektorového networkingu a spolupráce.

Nás se týká výše 5000 Kč, vzhledem k množství a náročnosti plánovaných aktivit AND si myslím, že to jako roční příspěvek vysoká cena není. Neříkám, že to je pro nás malá částka, ale chápu to jako smysluplnou investici.

Zároveň si myslím, že AND vedou lidé, kteří problematiku neziskových divadel dlouhodobě sledují a znají a kteří se navíc ve své práci mohou opřít i o expertízu a zkušenosti jednotlivých členů. Domnívám se tedy, že má asociace značný potenciál, a pokud se jí podaří dostatečně rychle etablovat, bude ve středně- až dlouhodobém horizontu napomocť situaci v oboru.“ Barbora Mitošinková Zákulisí z.s.

„AND věříme jako otevřené platformě, která bude koncepčně a dlouhodobě mapovat prostředí nezávislých divadel a jejich postavení v kulturní politice ČR. Takovýchto pokusů bylo již v minulosti více, nicméně žádný z nich nepřišel s natolik propracovanou vizí a jasným plánem. Slibujeme si od AND propojení všech sfér nezávislých performativních umění, propojení s dalšími obdobnými (avšak úzkoprofilovějšími) iniciativami, které mohou předat též mnoho nezanedbatelných zkušeností. A v první řadě si slibujeme od AND práci na cílech, které si vytyčila, aktivní zapojení do kulturní politiky, to, že i nezávislá divadla se s jejich moderací dokáží dohodnout na společných bodech a ty se podaří do kulturní politiky i dalších nezbytných sfér prosadit. Očekáváme též funkční komunikaci nejen směrem ke členům (členství v tuto chvíli chápou spíše jako podporu této iniciativy než nějaké „předplacení si“ informací), ale také k dalším subjektům, které si členství v tuto chvíli nemohou dovolit. Obsahem této komunikace by mělo být informování o výstupech práce AND a též nových dokumentů, či rozhodnutí, která mohou fungování nezávislých umělců a

organizací ovlivnit. Nezbytný je též prostor pro diskuzi v době a bodech, kdy je to nezbytné či přínosné.“ Klára Mišunová, Studio Hrdinů z.s

„Vznik AND ČR velmi oceňuji a myslím, že již nastala doba, aby se nezávislá divadla spojila a společně reprezentovala své potřeby. Jakožto člověk z regionu a po letech strávených u divadla v Praze však cítím, že je pořád obrovský rozdíl v potřebách nezávislých divadel v menších městech a v Praze. Zatímco v Praze mohou podobně vzniknout asociace galerií, hudebních těles, tance i filmu a pořád budou mít co na práci, v menších městech by se spíš mělo začít komunikovat o roli nezávislého umění jako celku. V ostatních městech ČR je nezávislých divadel pomálu a v jednotkách kusů. Dokud nebude jasné, čím může pomoci AND nezávislému divadlu v regionech (je jich celkově méně než v Praze), je pro mě členství důležité spíše kvůli kontaktu s ostatními než kvůli tomu, že by mi pomohlo v regionu s konkrétním problémem.“ David Mírek, Provoz Hlubina z.s.

„Manifest a preambule se ke mne dostaly i pozvání na ustavující schůzi, jen jsem neměla čas se nějak zapojit... abych byla upřímná a nemusela se teď detailně prokousávat programem úplně mi to prošumělo mezi prsty.“ Judita Hoffmanová, Tantehorse z.s.

„Členy Asociace nezávislých divadel jsme od jejího založení, přestože ještě musíme vyrovnat členské příspěvky. Od asociace očekávám naplňování programu daného stanovami, s nímž ve všech bodech souzním. Zejména je v první fázi potřebné předejít dalšímu poškozování nezávislé kultury. Postupně snad bude možné učinit i kroky, které pomohou k nápravě situace - snad. Výhradu (ex post) mám pouze k výši členských příspěvků – ač chápu, že Asociace ke své činnosti potřebuje základní rozpočet, mám pocit, že by systém mohl být nastaven solidárněji zejména k malým organizacím s rozpočtem hluboko pod 2 milióny, pro něž může placení příspěvku ve stávající výši představovat velkou zátěž. Věřím, že to může řadu malých či začínajících spolků odradit – i jejich hlas je přitom důležitý pro popsání celé situace, ve které se mj. velmi těžko začíná a ještě hůře udržují pozice vydobyté „nadšením nováčků“... Sami se s tím teď potýkáme, hledáme, z čeho příspěvky platit...

První kroky Rady hodnotím pozitivně. Řeší se mnoho problémů naráz, bude zřejmě třeba větší selekce – v první fázi očekávám přednostní zaměření zejména na připravovanou legislativu. Současně je také nutná analýza situace zejména na úrovni krajů/měst a obcí – to je spíše střednědobá perspektiva. Dlouhodobý postup by podle mě měl vést k čitelným zobecněním a jasným kampaním – tady je třeba vyčkávat.

Bohužel musím sebekriticky přiznat, že zatím mám na aktivity Asociace pramálo času – stále se musíme soustředit sami na sebe, na budování týmu, který by mohl obstát v doslova bojových podmínkách. Snad se to zlepší.“ Vojtěch Bárta, Chemické divadlo, z.s.

6 Tisková zpráva

Diskuse o pražské nezávislé divadelní scéně

Divadlo Letí ve spolupráci s Katedrou produkce DAMU vás zvou na pracovní setkání Večírek nezávislého divadla, které se uskuteční v neděli 12. května od 19:30 v Divadle DISK. Ambicí setkání zástupců pražské nezávislé divadelní scény je zmapování a definování jejich potřeb a návrhů případných řešení. Diskusi bude moderovat Mario Kubaš (Česká televize). ČT24 bude celou diskusi živě přenášet na svých internetových stránkách.

V posledních letech dochází v hlavním městě k polarizaci divadelní sítě, ve které vedle sebe fungují příspěvkové organizace a stále se rozrůstající „nezávislá scéna“. Impulsem, který dokládá snahu o oživení stávajícího systému, bylo zadání zpracování expertní analýzy Návrh systémové optimalizace pražské divadelní sítě. Materiál se ovšem věnuje problematice divadelní sítě spíše z pohledu aktuálního stavu a možného vývoje stávajících příspěvkových organizací. Nezávislým divadlům se studie věnuje jen okrajově.

Tzv. „nezávislá divadla“ jsou přitom nepochybně velmi výrazným elementem pražského divadelního systému a výraznou měrou se podílí na progresivních tendencích českého divadla. V jejich souvislosti bývá často zmiňován inovativní přístup, ochota riskovat i přes nejisté podmínky fungování. Zatím však neexistuje platforma, která by tyto subjekty sdružovala. Z tohoto důvodu vznikla iniciativa, jejímž cílem je shromáždit zástupce této scény, kteří budou diskutovat o svých prioritách, potřebách, problémech, nebo naopak výhodách fungování v rámci „nezávislé scény“. Diskuse bude zároveň potenciálně iniciačním setkáním nově vznikající oborové organizace.

Vybrané body diskuse:

- Pozice „nezávislých“ divadel na pražské kulturní mapě
- Výzvy a hrozby do budoucna

- Optimalizace pražské divadelní sítě z pohledu „nezávislé“ divadelní scény.
 - Znají „nezávislí“ svého diváka a jeho potřeby? Jaké jsou její cílové skupiny?
 - Jaký model fungování je vyhovující?
11. Je žádoucí, aby vznikla Asociace, která bude tyto subjekty sdružovat? Co by taková Asociace měla řešit?
12. Je možné "nezávislou scénu" definovat?

Zástupcům subjektů je v těchto dnech distribuován dotazník, jehož výsledky budou prezentovány a rozvedeny v rámci diskuse.

Seznam oslovených do debaty:

Rostislav Novák - La Putyka, Viliam Dočolomanský - Farma v jeskyni, Martina Schlegelová - Divadlo Letí, Eva Bergerová - Divadlo Company, Štěpán Pácl - Masopust, Petr Prokop - Vosto5, Jan Horák - Studio Hrdinů, Jakub Vedral - Teatr Novogo Fronta, Milan Šotek - Kabaret Calembour, Šárka, Pavelková - ProfitArt, Michal Lázněvský - Katedra produkce DAMU, Jiří Sulženko - Katedra produkce DAMU, Štěpán Kubišta - Nová scéna Národního divadla, Ondřej Hrab - Divadlo Archa, Daniel Hrbek - Švandovo Divadlo

Program

19:30 – 20:15 - zahájení, 1. blok

20:15 – 20:30 - přestávka

20:30 – 21:15 – 2. blok

Kontakt pro média: Diana Vávrová, vavrova@divadlo-leti.cz, 777 583 323

7 Zázpis z první schůze Rady AND ČR

Z Á P I S

schůze Rady AND ČR č. 1/2016
konané dne 1. června 2016 17:30 -19:30, Jatka 78, Praha

Přítomni:

Štěpán Kubišta, Lenka Kolihová Havlíková, Petr Prokop, Roman Černík, Jan Žůrek, Šárka Pavelková a Ivo Kristián Kubák

Jednání RANDČR zahájil předseda Štěpán Kubišta, který vedl schůzi.
Hlasování o jmenování navržené výkonné manažerky Šárky Pavelkové - schváleno jednomyslně 5 členy RADY.

Projednaná témata:

13. Situace Divadla Komedie – naplánovaná schůzka Petra Prokopa se zastupitelem za TOP09 Albertem Kubištou
14. Zákon o veřejnoprávních organizacích v kultuře – senátní návrh novely v přípravě skupiny kolem ředitele ND Buriana a hlavně senátora Šestáka. Současná situace je, že Ministr kultury je proti senátnímu návrhu. Petr Prokop zašle plné znění návrhu a Roman Černík bude koordinátorem našeho postoje ke znění navrhovaného zákona.
15. Pražské investiční granty – kde nalezneme jejich hodnocení? Jak lze nově zavedenou grantovou kapitolu implementovat i v regionech ČR? Případně na MKČR? – Šárka Pavelková + Jan Žůrek (setkání v IDU)
16. „Statut veřejné prospěšnosti“ – nutná oficiální definice, nutný zákon. Jaký je aktuální stav legislativního procesu tohoto zákona? Dotaz směřující na legislativní radu vlády či Ministerstvo kultury. – Šárka Pavelková ve spolupráci se spolupracující právničkou Lenkou Deverovou. Možnost v této věci navázání s organizací Juridikum při právnické fakultě.
17. 4 leté granty na MKČR – nutnost iniciovat. Jan Žůrek se zúčastní za AND ČR evaluace grantů na MKČR na konci června. Rozešle členům Rady materiály k vyjádření do 20.6. Pokusí se iniciovat rozpravu na téma víceletých grantů na MKČR. Další otázka směřující na MKČR jsou pravidla „porcování medvěda“ ke konci kalendářního roku a systém skládání komise.
18. NIPOS – sbírá statistická data, ale neposkytuje zpětnou vazbu jednotlivých informací. Spolupráce s odcházejícím Martinem Bernátkem. V rámci Noci Divadel proběhly také jisté výzkumy – spolupráce s Viktorií Schmoranzovou na získání těchto dat i dat z NIPOSU. Zapojení studentů DAMU. Zorganizování schůzky s Nekolným, Evou Žákovou – jaké jsou zpracované analýzy, studio IDU, Mapování

kreativních průmyslů etc. – Štěpán Kubišta dohodne schůzku v IDU, společně s Petrem Prokopem zapojí studenty DAMU, kteří začnou s průzkumem mezi členy, poté nečleny.

19. AND ČR se bude snažit o sjednocení metodiky grantových podpor dle existujících zahraničních systémů – např. USA. – Petr Prokop pošle podklady.
20. AND ČR vydá veřejné stanovisko k nedokončené transformaci pražských divadel, které je za oživení transformace a proti nastalé dvojkolejnosti. – iniciuje Šárka Pavelková
21. AND ČR chce v dohledné době navázat přímou komunikaci s Asociacemi krajů a měst, abychom se navzájem dozvěděli o své existenci a navázali přímou a pravidelnou komunikaci. - iniciuje a koordinuje Šárka Pavelková
22. Visegrad Fund – bude k dispozici zpráva ze setkání v Olomouci a připomínkování ke stávajícím podmínkám udělování grantů – Jan Žůrek.
23. AND ČR je připravena metodicky napomoci svým členům postupy při registru smluv, bude-li schválen nový zákon, který stanovuje, že organizace s rozpočtem nad 2 mil., tuto zákonnou povinnost budou mít.
24. Fond kultury – diskuse na téma budoucnost FK dne 6. června ve 14h v IDU: <http://www.culturenet.cz/aktuality/soucasnost-a-budoucnost-statniho-fondu-kultury-diskuze/n:19607/> - za AND ČR bude účasten jeden zástupce – ještě neurčeno.
25. Návrh Předsedy na zpracování webovek, emailů etc. a výběr grafiky do gesce Iva Kristiána Kubáka,
26. Shoda na výběru banky k transparentnímu účtu – FIO banka.
27. Odpověď radnímu Wolfovi a tisková zpráva bude dokončeno do pátku 3.6. – Lenka Koliňová Havlíková
28. Obdržení povolení sídla AND ČR v IDU a podání návrhu registru na městský soud v Praze – Šárka Pavelková
29. Datum druhé Rady stanoveno na 20.6. v 15h na DAMU Omluven bude Jan Žůrek, účasten bude po skype.

Ad 1. Schůzka proběhla:

Stav je takový, že v pondělí 6. 6. jde na kulturní výbor zastupitelstva (Nová Radnice - 1. patro, Nová Rada, 12:30), který je veřejný, informace o stavu situace okolo Divadla Komedie. Každopádně vypovězení smlouvy jednostranně ze strany města by pravděpodobně vedlo k trvalé ztrátě tohoto prostoru pro divadelní účely. Stát smlouvu vypovídat nechce a do budoucna má zájem celou budovu prodat.

Ad 2. Plné znění zákona máme k dispozici

Ad 15. Odpověď radnímu podána na podatelnu 3.6.

Ad 16. Návrh odeslán poštou i přes datovou schránku

Zapsala Šárka Pavelková

8 Zázpis z druhé schůze Rady AND ČR

Z Á P I S

schůze Rady AND ČR č. 2/2016
konané dne 20. června 2016 15:00 -17:00, Café DAMU, Praha

Přítomni:

Štěpán Kubišta, Lenka Kolihová Havlíková, Petr Prokop, Šárka Pavelková

Omluveni: Jan Žůrek, Roman Černík

Jednání RANDČR zahájila výkonná manažerka Šárka Pavelková.

Projednaná témata z minulé Rady:

30. Situace Divadla Komédie

Lenka a Šárka se dne 6. 6. zúčastnily kulturního výboru HMP, na kterém radní přítomen nebyl. Stav situace je popsán v tomto článku: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/praha-zrejme-prijde-o-divadlo-komedie-20160609.html, který jsme sdíleli v naší skupině FB. Zaujaly jsme za AND ČR oficiální stanovisko a přiklonili se k opozici, která vyzvala radního Jana Wolfa, aby ve smyslu platné nájemní smlouvy (do r. 2030) využil všechny právní nároky nájemníka a ve smyslu smluvního záměru užívání. Štěpán získá k nahlédnutí platnou nájemní smlouvu na prostor Divadla Komédie a Prahy.

31. Zákon o veřejnoprávních organizacích v kultuře

Dali jsme na naši FB skupinu plné znění senátního zákona o „veřejných kulturních institucích – tzv. v.k.i.“. Dne 20. 6. se Šárka a Lenka zúčastnily setkání s Janem Burianem a senátorem Šestákem, kteří před hosty (zejména ředitelů příspěvkových organizací) obhajovali tento zákon a interpretovali kroky, které do dané chvíle učinili. Snažíme se tuto prezentaci pro vás sehnat. Zásadní moment, se kterým nemůžeme souhlasit a proti kterému musíme jako profesní organizace jít je, že živé umění je prezentováno jako z většinové části příspěvkové, tedy nás neberou vůbec v potaz a takto prezentují na veřejnosti, ale i politickým a vládním představitelům. Bude zpracován zázpis z tohoto setkání a vyvěšen na stránkách FB.

Dne 21. 6. jsme měli schůzku u náměstkyně pro legislativu MKČR Petry Smolíkové – Šárka, Lenka a Petr. Objasnili jsme naše legislativní postavení, způsoby fungování i náš postoj k tomuto zákonu. Byli jsme ujištěni, že MKČR s námi chce navázat komunikaci a sledovat činnost našeho sektoru.

Výše zmiňovaný zákon je ve fázi zcela nových příprav v rámci pracovní skupiny, budeme kontaktováni, jakmile nový návrh tohoto zákona vznikne. Doporučujeme všem členům, aby se nám k senátní verzi vyjádřili a my mohli v nadcházejícím období připomínkovat návrh ze strany MKČR. Termín září 2016.

Vzešel od nás také dotaz na novelu zákona o Státním fondu, k jehož připomínkování budeme také přizváni. Termín prosinec 2016.

32. Pražské investiční granty – kde nalezneme jejich hodnocení? Jak lze nově zavedenou grantovou kapitolu implementovat i v regionech ČR? Případně na MKČR? – Šárka Pavelková + Jan Žůrek (setkání v IDU)

Setkání ohledně grantů na MKČR byl ve středu 22. 6. účasten Honza, Lenka, Štěpán i Petr – očekáváme report.

33. „Statut veřejné prospěšnosti“

V této fázi spíše hudba daleké budoucnosti, návrh, který existuje jde spíše proti tomuto statutu, proto bude lepší počkat na lepší „náladu“ ve společnosti.

Další témata:

1. Lenka sepíše naše otevřené stanovisko k nedokončené pražské transformaci, tak abychom mohli vyvěsit na připravovaný web Asociace.
2. Web a veřejná FB stránka by měly být připraveny k nové sezóně 2016/17.
3. Jednotný systém grantových podpor + databáze a statistiky – Petr + Štěpán. Nutné k naší konfrontaci se s příspěvkovými organizacemi a spravedlivým přerozdělením financí. S tím související grantový okruh pro tato divadla, o kterém se moc neví a ani se neví, ke se vzala zrovna tato částka, kterou si přerozdělují: <https://www.mkcr.cz/program-stani-podpory-profesionalnich-divadel-symfonicky-orchestru-a-peveckych-sboru-vysledky-pro-rok-2016-1280.html>
4. Dne 22. 6. jde Šárka na schůzku se zástupci státní instituce Fondu dalšího vzdělávání, která připravuje program pro kreativní průmysly. Je zde možnost sestavit program pro naše členy a nejen je. – Štěpán pošle projekt „edukace úředníků“ a Lenka projekt, který již byl na MKČR lektorován.
5. Definitivně stanoveny roční členské příspěvky:
 - 2000 Kč fyzická osoba
 - 5000 Kč organizace s obratem do 2 mil.
 - 10000 Kč organizace s obratem nad 2 mil.
6. Návrh registrace AND ČR byl ze strany soudu připomínkován a Šárka doposlala chybějící materiály ve čtvrtek 23.6. Čekáme na odpověď.
7. Čekáme na termín schůzky u radního Wolfa.

8. Máme dveře otevřené na osobní schůzku u tiskové mluvčí MKČR Simony Cigánkové a poradkyně ministra Moniky Štěpánové. Dále u ředitele ČC Zdeňka Lyčky a Moniky Koblerové.
9. Další Rada naplánovaná na 13.7. Bude potvrzeno.

Zapsala Šárka Pavelková